

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 186 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 6

Penktadienis, Vasario (February) 13, 1959, Toronto, Ontario

METAI XXVIII

Montrealiečiai radio ir televizijos prodiuseriai demonstruoja Ottawoje prie parlamento rūmų gindami savo

teises prigulėti prie organizacijos, kuri jiems geriausiai patinka. CBC viršininkai atsisako duoti jiems tas tei-

ses. Vyriausybė atsisako kištis į jų reikalą, nors CBC yra valstybės žinioja. Streikas tebeina.

Dullesui Nepavykę Suderinti Vakarų Pažiūras Vakarinio Berlyno Klausimu

WASHINGTON. — Vals-tybės sekretorius J. F. Dulles grįžo namo iš Europos be žymesnio atsiekimio. Jo pasimatymas su Britanijos, Francijos ir Vokietijos lyderiais nepadėjęs suderinti Vakarų lyderių pažiūras Vakarinio Berlyno klausimu.

Dulles norėjęs suderinti visų pažiūras ir pagal jas

Turkai ir Graikai Tariausi dėl Kipro

ZURICK. — Turkija ir Graikija sutikusios iš principo, kad Kipro sala būtų nepriklausoma respublika. Esą susitarta ir dėl konstitucijos, kuri užtikrintų turkų mažumai teises.

Be abejonės, esą dar eilė svarbių klausimų, kuriuos reiks išrišti. Bet manoma, kad bus galima rasti išeitį, kumet pačiu svarbiausiu klausimu susitarta.

Pagal konstitucijos projektą, Kipras turėtų du seimelius, vieną dėl turkų, o kitą dėl graikų. Ant to, bendrą senatą, kuriame turkai turėtų 30 procentų vietų, o graikai 70.

suformuluoti atsakymą Tarybų Sąjungai. Jis norėjęs, kad Vakarai sutiktų jėga veržtis, jeigu būtų užkirstas kelias į Berlyną. Britai, tačiau, esą tam priešingi. Girdi, jie linkę naudotis orlaiviais, kaip buvo daroma anksčiau, bet nesigriebtį ginklo, nes tas gali iššaukti karą.

Britanijos premjeras Harold Macmillan vyksta į Maskvą vasario 21 dieną. Manoma, kad Macmillanas nori surasti geresnį išėjimą, negu Dullesas. Jis noris išsiti, ar negalima rasti vidurį kelio. Washingtono dėl to esą ne tik nepasitenkinimų, bet ir būkštavimų, kad Britanija gali sugadinti visą "biznį".

Dullesui lankantis Bonnoje, Adenaueras prisipykęs reikalavęs, kad Dullesas užtikrintų jį, jog nebus jokių susitarimų už jo pečių.

Dullesas norėjęs įtikinti britus ir francūzus, kad geriausia laikytis griežtumo. Girdi, komunistai nenorės karo, tad jie ir nebandys pastoti kelio, jeigu Vakarų jėgos veržtųsi į Berlyną jėga atsitikime kelias būtų užda-

rytas. Bet matyti britai ir francūzai nelinkę priimti tokį nusistatymą. Macmillanas davęs suprasti Dullesui, kad žaidimas su "ugnimi" yra pavojingesnis dalykas, negu ieškojimas susitarimų.

Geriausia Dullesui sekėsi su Adenaueru. Tenai jo politika turi didelį pritarimą. Bėda tik tame, kad Adenauero neužtenka. Pačių vokiečių tarpe ta politika neturi labai didelio pritarimo.

TSRS Duoda Didelę Pagalbą Kinijai

MASKVA. — Tarybų Sąjunga ir Kinija sudarė sutartį, pagal kurią Tarybų Sąjunga duos Kinijai \$1,250,000,000 dėl pastatymo 78 industrinių užvedimų iki 1967 metų. Kinija atsitys Tarybų Sąjungai savo gaminiams.

Ši sutartis uždavė mirtiną smūgį tiems "pranašams", kurie vis tvirtino, kad Kinijos ir Tarybų Sąjungos santykiai eina blogyn. Ši sutartis rodo, kad abiejų šalių santykiai ne tik neina blo-

N. Chruščiovas Kviečia Prezidentą Eisenhowerį

MASKVA. — N. Chruščiovas, TSRS KP sekretorius ir premjeras, savo kalboje pabaigoj KP 21 suvažiavimo, užkvietė JAV prezidentą Eisenhowerį atsilankyti Tarybų Sąjungon. Jis net nereikalavo, kad gražon jis būtų pakviestas į Jungtines Valstijas.

Jis sakė, kad prezidentas gali pasirinkti iš kalno, kur jis nori lankytis, taipgi pasiimti su savimi bile kuriuos savo draugus. Jie visi bus priimti kaip svečiai.

Tuom pat laiku jis užsiminė ir apie šaltąjį karą. Jis sakė, kad TSRS nori baigti tą karą. Liesdamas valstybės sekretorių Dullesą, kuris sakė, kad TSRS nori laimėti šaltąjį karą, Chruščiovas pabrėžė:

gyn, bet dar geryn.

Tarybų Sąjunga teikė pagalbą Kinijai ir iki šio laiko. Iki šio laiko ji padėjo kiniečiams pasistatyti 211 užvedimų, kurie kainavo apie \$2,000,000,000.

Italijos Krizis Nesiriša Lengvai

ROMA. — Antonio Segni apsiėmė sudaryti vyriausybę, bet su tuo dar neišsiriša Italijos politinis krizis.

Demokratinė Socialistų Partija, kuriai vadovauja Saragatas, pergyvena krizį, kuris turės įtaką į Italijos vyriausybę. 400 delegatų, kurie atstovavo ketvirtadaj eilinių narių, nutarė pasiskelbti nepriklausoma partija.

Jų tarpe yra 5 parlamentato atstovai. Tas atima iš koalicionės keletą balsų ir pastato į keblį padėtį koalicionės vyriausybę. Ji negalės sudaryti daugumos be dešiniųjų paramos.

Socialdemokratai atskilo todėl, kad Saragatas atsiskoko susitaikyti su Nenniu.

TORONTO. — Aldermanas Ph. Givens kaltina metro pirmininką F. Gardinerį elgiantis kaip banana respublikos diktatoriumi.

"Viskas, ko mes norime, tai kad greičiau pasibaigtų šaltas karas. O jei jūs norite, ponas Dulles, mes esame pasiruošę vardan užbaigimo šaltojo karo užleisti jums 'pergalę' šiame 'kare', kurs neneša naudos nei žmonėms, nei jums. Džentelmenai, laikykite save 'pergalėtojais' šiame 'kare', tik užbaikite jį".

Komunistų suvažiavimas truko 9 dienas. Kalbėjo ir užsienio komunistų lyderiai. Jų tarpe ir Kanados komunistų lyderis Tim Buck. Jis sakė, kad Kanadai būtų naudinga plėsti prekybą su Tarybų Sąjunga, nes padėtų sumažinti kylantį ekonominį krizį ir nedarbą.

Šis suvažiavimas atkreipė atydą viso pasaulio. Visa spauda plačiai komentavo Chruščiovo planą dėl pasivijimo Jungtinių Valstijų.

Šis suvažiavimas pasižymėjo dideliu vieningumu. Visą atyda buvo nukreipta į šalies ekonominę pažangą ir taikos užtikrinimą.

Buvo raportuota, kad TSRS Komunistų Partija turi virš 8,000,000 narių ir kandidatų.

Orlaivių Industrija Pergyvena Netikruma

TORONTO. — Kanados orlaivių industrija, iki šiol užėmusi trečią vietą Kanadoje gamyboje, pergyvena didelį netikrumą. Už tai, kad jau pačių vėliausių karinių orlaivių klausimas pakybore.

1937 metais orlaivių industrija samdė 606 darbininkus, o 1944 metais jau 80,000. GI 1948 metais jau tik 8,000. Bet Korėjos karas ir kiti įvykiai vėl pakėlė. 1957 metais orlaivių industrijoje vėl dirbo 46,400 darbininkų. Kiti 60,000 dirbo pas įvairius kontraktorius, susirišusius su orlaivių industrija. Darbininkų skaičius dabar eina žemyn ir žemyn. Jei būtų nutarta nebegaminti vėliausių orlaivių, tai tektų paleisti didžiumą darbininkų.

Pasidairius po Kanadą

Federalė vyriausybė pakelbė šių metų biudžeta. Numatoma turėti išlaidų sumoje \$5,595,848,557. Bet tai dar ne viskas. Prie to vyriausybė turinti gauti, takšais ar paskolomis, \$577,600,000 dėl senatvės pensijų ir \$122,887,799 dėl paskolų, investavimų ir kita. Viso susidarė \$6,296,336,356.

Užsimena apie padidinimą takšų.

Ontarijos provincialė vyriausybė, viešioms darbams šiemet išleisianti daug mažiau, negu praėjusiais metais.

Pernai buvo numatyta išleisti, bet nepilnai išleista, \$50,686,740, o šiemet numatoma išleisti \$36,058,500. Taigi pusėtinai mažiau.

Tas reiškia, kad bedarbių perspektyvos žymiai blogesnės, negu buvo manoma.

Darbių perspektyvos Kanadoje traukiasi ir traukiasi.

Štai, neseniai Nova Scotijoje užsidarė penkios anglies kasyklos ir tokiu būdu paliko be darbo 4,000 angliakasių. Užsidarė geležies-sieros apdirbimo įmonės Port Robinsone, Ont. Canadian Car and Foundry dirbtuvė Fort Williams, Ont., samdžiusi 900 darbininkų, užsidarė ir visas operacijos perkėlė į Montrealą. Čia buvo gamina-

mi autobusai. Spanish American kasykla Elliott Lake, Ont., atsidariusi vos praėjusią vasarą, taipgi užsidarė ir atleido 400 darbininkų. Britų Kolumbijoje užsidarė Imperial Fish Packing įmonė.

Tai ne koks ženklas darbo laukiantiems.

Atrodo, kad didieji darbininkų ir samdytojų ginčai buvo likviduoti ir streikai jau nebeįvyksta. Plieno ir nikelio darbininkai pralaužė ledus, tad kitiems buvo lengviau.

Bet fabrikantai nenuleido rankų. Jie veržiasi į parlamentus su visokiais sumanymais "pažabojimui" darbininkų. Kiti tiesiog aktyviai reikalauja uždrausti streikus.

Bet atrodo, kad jiems nepavyks ir tas. Streikų niekas darbininkams nepavelijo geruoju. Tą teisę reikėjo iškovoti. Jie ir apgins tą teisę.

Vis dažniau užsimenama apie rinkimus į Ontarijos seimelį. Greičiausiai jie įvyks šiais metais.

Liberalai smarkiai ruošiasi. Jie norėtų atgauti valdį nors Ontarijoj. Gal tada būtų lengviau grumtis su konservatais visos šalies plote.

Išrodo, kad Toronto miestas šiek tiek pagerins bedar-

Nathan Cohen, Fighting Words programos ant radio moderatorius ir dramos kritikas.

bių padėti. Parkų administracija paskyrė 25,000 dolerių dėl muzikinio plano ateinančią vasarą.

Taigi, bedarbiai galės sau šildytis parkuose saulės spinduliuose, o vakare pasiklausyti muzikos.

Ottawoje lankėsi Vakarinio Berlyno majoras Willy Brandt. Jis čia buvo sustojęs kelyje į Washingtoną.

Jo vizito tikslas — pasitarti su savo globėjais dėl Berlyno ateities.

Globe and Mail užgria Britanijos premjero Macmillano nutarimą vykti į Maskvą. Jis taipgi siūlo, kad ir Eisenhoweris priimtų Chruščiovo užkvietimą.

Laikraštis nurodo, kad dabar Vakarai atsilikę nuo Rytų vienas kito pažinime. Rytai jau geriau žina apie Vakarus, nes daugiau jų lyderių lankosi Vakaruose.

Kanadietis

Prince Edward Island turi 2,184 ketvirtines mylias. 85 procentai dirbamos žemės.

New Brunswick provincija turi 28,000 ketvirtinių mylių, bet 80 procentų užima miškai.

Akių ir Akių Specialistas
J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po pietų uždaryta
Antradienį, Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

RYTMETIS UŽGIRIŲ KAIME. Alg. Pocius. Apsakymai. Knyga 128 puslapių. Knygyne Nr. 200.

MEISTERIO SŪNUS. Petras Cvirka. Apysaka. Knyga 350 puslapių. Knygyne Nr. 201.

TAKAIS TAKELIAIS Į DIDĮ KELIĄ. Eug. Tautkaitė. Aprašymas apie Lietuvos liaudies kovas. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 202.

UZ LIAUDIES LAISVĘ. J. Macijauskas. Aprašymas užfrontės partizanų kovų. Knyga 528 puslapių. Knygyne Nr. 203.

KAIMIEČIAI. V. Reimontas. Romanas. Pirmas tomas 276 puslapių; antras — 308 puslapių; trečias — 384 puslapių ir ketvirtas — 320 puslapių. Knygyne Nr. 204, 205, 206 ir 207.

MEDŽIOTOJO UŽRASAI. I. Turgenevas. Knyga 456 puslapių. Knygyne Nr. 208 ir 230.

PRISIŠKĖLIMAS. L. Tolstojus. Romanas. Knyga 616 puslapių. Knygyne Nr. 209.

IŠ PASTARŲ APIE AMERIKĄ. Ch. Dikens. Knyga 156 puslapių. Knygyne Nr. 210.

DU KAPITONAI. V. Kaverinas. Knyga 508 puslapių. Knygyne Nr. 211.

PASKUTINĖ RIBA. Howard Fast. Apysaka. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 212.

SAULĖS RŪSTYBĖ. Algirdas Margeris. Romanas. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 214.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Algirdas Margeris. Žiaurios tikrovės vaizdai. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 215.

TOLI NUO TĖVYNĖS. Pietų Amerikos Lietuvių aprašymai. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 216.

UZ TAPYBŲ VALDŽIĄ. V. Katajevas. Apysaka. Knyga 624 puslapių. Knygyne Nr. 217.

RINKTINIAI RAŠTAI. J. Jablonskis. Knyga 688 puslapių. Knygyne Nr. 218.

TRYS LAIKO SPALVOS. A. Vinogradovas. Romanas. Knyga 700 puslapių. Knygyne Nr. 219.

KAPITONAS PRAMUŠTGALVIS. L. Busenaras. Apysaka. Knyga 372 puslapių. Knygyne Nr. 220.

TOLIMOSE PAKRANTĖSE. I. Kasimovas ir G. Seidbeilius. Apysaka. Knyga 384 puslapių. Knygyne Nr. 222.

KERŠTO UGNIS. Stasys Vaupšas. Aprašymai partizanų kovų. Knyga 648 puslapių. Knygyne Nr. 223.

GIRIA GAUDŽIA. V. Karolenka. Apsakymai. Knyga 400 puslapių. Knygyne Nr. 224.

STIPRIOS DVASIOS ŽMONĖS. D. Madvedevas. Aprašymas kovų. Knyga 556 puslapių. Knygyne Nr. 225.

TĖVYNĖS KARO FRONTUOSE. J. Macijauskas. Atsiminimai. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 226.

RINKTINĖ. Karolis Vairas-Račkauskas. Eilėraščių apsakymai-publicistika. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 227.

BUTKUS KERSYTOJAS. Jonas Avyžius. Apsakymai. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 228.

PABĖGIMAS. P. Tarasenko. Istorinė apysaka. Knyga 220 puslapių. Knygyne Nr. 231.

GYVENIMAS NUGALI MIRTĮ. M. Puimanova. Apsakymai. Knyga 448 puslapių. Knygyne Nr. 232.

N. OSTROVSKIS. — S. Stregubas. Biografija. Knyga 396 puslapių. Knygyne Nr. 233.

Knyga, Šviesa, Meilė ir Laimė

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šios knygos (romano) ne tiktai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Baisiai aštrūs siurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šios knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus dolerio padu. 316 psl. Kaina \$2.

ŠIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio ašarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šią knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato — ką? Jis pats ras skaitydamas 449 psl. Kaina \$2.

ŠLIUPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tiktai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2!

Visos 4 knygos sykiu tik už \$5!

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ZODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamas jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.

Visos 5 knygos drauge tik už \$8.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuoširdžių laiškų, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST., Chicago 8, Ill.

TARYBŲ LIETUVOJ

Vilniaus Astrofototekai -- Šimtas Metų

Suėjo 100 metų nuo to laiko, kai buvo padaryti pirmieji astronomijos istorijoje bandymai dangaus kūnams fotografuoti. Didelį indėlį į astrofotografijos išvystymą įnešė Vilniaus astronomai. Vienas astrofotografijos pionierių buvo įžymus mokslininkas Matviejus Gusevas, dirbęs Vilniaus observatorijos direktoriumi nuo 1854 iki 1866 metų. M. Gusevas vienas pirmųjų pasaulyje organizavo sistemingą Saulės dėmių fotografavimą. Naudodamasis šlapios kolodijoninės fotografijos metodu, jis pasiekė tam laikui labai gerų nuotraukų ryškumą. Šis mokslininkas yra taip pat fotografinio metodo Mėnuliui tiksliai matuoti ir jo formai nustatyti naudojimą pradininkas.

Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto observatorijoj saugoma apie 300 apanais laikais padarytu

Gražiai Pažymėtas L. Valbasio Jubiliejus

Šių metų sausio 11 dieną poetui Linui Valbasiiui sukako 50 metų. Kaip žinoma, L. Valbasys prieš porą metų iš Brazilijos, kurioje klajavo kone 30 metų, grįžo į savo Tėvynę. Čia pernai buvo išleistas jo eilėraščių rinkinys "Leiskit į tėvynę", poetas, nuo pat pirmųjų dienų po sugrįžimo, dirba literatūrinio darbuotoju populiaraus Lietuvoje žurnalo "Švyturys" redakcijoje.

Lino Valbasio jubiliejus buvo labai gražiai pažymėtas. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas jam suteikė Garbės raštą, apie jubiliatą plačiai rašė respublikos spauda, poetą iškilmingai pagerbė Lietuvos Rašytojų sąjunga. Penkiasdešimtmečio proga L. Valbasys gavo daugybę nuoširdžių sveikinimų ir linkėjimų.

dangaus kūnų nuotraukų. Jos buvo pagrindu kuriant observatorijos astronominę fototeką, kurioje dabar yra daugiau kaip 5 tūkstančiai pozityvų bei negatyvų.

Ypač pasipildė fototeką pastaraisiais metais. Lietuvos astronominiai seka mažas planetas, kometas, daug dėmesio skiria kintamųjų žvaigždžių tyrimui. Gautos geros žinios Arendo-Rolano, Mrkoso, Bernamo kometu, sidabrinė debesų, labai nerūškių žvaigždžių nuotraukos. Fototekoje per šimtmetį surinktos nuotraukos yra vertinga medžiaga vykdam universiteto observatorijoje dangaus kūnų fotometrinius tyrimus.

Žymiai pagausės fototeka pradėjus naudoti stambiausią Pabaltyje 48-ų centimetrų teleskopą - reflektorių, kuris jau baigiamas montuoti. Naudodamiesi šiuo galingu optiniu prietaisu, Vilniaus astronomai galės gauti iki 14-to ryškio žvaigždžių ir žvaigždžių spiečių nuotraukas.

Dembavos medelyne (Panevėžio rajonas) išauginti vaismedžiai šiais metais išplatinti po visą respubliką. Kauno žemės ūkio akademijos mokomasis ūkis gavo 4,160 medelių, Vilniaus miestas — 3,000 medelių, Klaipėdos žemės ūkio technikumai — 1,100 ir t.t. Pereitą rudens parduota daugiau kaip 80,000 vaismedžių.

Ultravioletiniai Spinduliai -- Gyvulininkystėje

KAUNAS. — Lietuvos žemės ūkio akademijos agronomijos ir mechanizacijos fakultetų studentai, vadovaujami žemės ūkio mokslo kandidato docento D. Kukečio ir vyresniojo dėstytojo inžinieriaus P. Soko, atliko įdomius bandymus su kiaušinėmis Vilkijos rajono "Kelio į komunizmą" kolūkyje. Jie ištyrė ultravioletinių spindulių veikimą į kiaušinių prieštovą. Kvarco ir makteriocidinėmis lempomis buvo švitinamos kelios dviejų-keturų mėnesių paršelių grupės. Veikiami ultravioletinių spindulių po 15-20 minučių 2 kartus per parą, jie per du mėnesius priaugo 20-40 procentų daugiau, negu nešvitinti gyvuliai.

Rezultatai parodė, kad, panaudojant šį stimuliatorių, galima žymiai greičiau užauginti bekoną. Vietoj 6-7 mėnesių bekonas užauginamas per 5-6 mėnesius.

Bakteriocidines ir kvarco

Nauja Lietuviška Turbina -- Kinijai

Kauno "Pergalės" turbinų gamykloje nuo bandomojo stendo nuimta naujo tipo garo turbina "R-1-5". Naujoji 750 kilovatų garo turbina yra anksčiau via gamintos tokios pat galingumo turbinos modernizuotas modelis. Ji pasižymi paprastesne konstrukcija, mažesniu gabaritu, jos svoris sumažintas 300 kilogramų.

Kauno turbinų gamintojai naujosios turbinos pirmąjį egzempliorių išsiųs į Kinijos Liaudies Respubliką. Turbinų gamintojai Kinijos metalurgams pagamins 15 tokių mašinų.

Nuotraukoje: "Pergalės" techninės kontrolės skyriaus viršininkas Š. Kuliukas (kairėje) ir valstybiniai eksportinių prekių kokybės inspektoriai J. Polis ir K. Kiršfeldas apžiūri eksportinę turbiną, skirtą išsiųsti į Kiniją.

KAUNAS MOKYKLA

KAISIADORYS. — Rumšiškių miestelyje perduotas naudoti naujas mūrinis vidurinė mokyklos pastatas. Jame įrengtas centrinis apšildymas ir kanalizacija. Mokykla pastatyta pagal tipinį projektą, turi gerai sutvarkytą sporto salę ir gamybines dirbtuves.

Naujoje mokykloje, pastatytoje prie būsimos Kauno jūros, mokosi "Pravienos", "Kelio į komunizmą" ir kitų aplinkinių kolūkių kolūkiečių vaikai. Mokykloje yra 440 vietų.

Gyventojų Patogumai

KAUNAS. — Miesto gatvėse pasirodė nauji vyšninės spalvos autobusai markės "Ikarus 66". Didelį, išta-

gingi, vengrų gamybos autobusai pritaikyti miesto vidaus susisiekimui. Mašinoje yra 70 vietų, iš kurių 28 sėdimos. Didžiuliai langai praleidžia daug šviesos. Keleivių patogumui autobuse įrengtos trejos durys. Iš viso gauta dešimt tokių mašinų.

Pensininkas -- Kolūkiečio Sodininkas

VILKIJA. — Rajono darbo žmonės gerai pažįsta buvusį Jaučiakių pradinės mokyklos mokytoją Antaną Mikelkevičių kaip gabų sodininką - mėgėją. Mikelkevičiui išėjus į pensiją, "Pirmyn" kolūkiečio valdyba pasiūlė jam dirbti artelės sodininku.

Buvęs mokytojas mielai ėmėsi mėgiamo darbo. Jo pastangomis kolūkiečio sodas buvo išplėstas iki 22 hektarų — užpėnai ir praėjusiais metais čia buvo pasodinta 12 hektarų naujo sodo. A. Mikelkevičius rūpestingai paruošė jaunus medelius žiemojimui — aprišo juos šiaudais, apkaupė šaknis žemėmis.

Pernai kolūkiečio gavo iš sodininkystės 20 tūkstančių rublių pajamų.

Nauji Žodynai

VILNIUS. — Lietuvos TSR Politinės ir mokslinės literatūros leidykla išleido pernai metais keturis naujus žodynus moksliniams darbuotojams, moksleiviams, vertėjams. Išėjo antra papildyta anglų-lietuvių kalbų žodyno laida, kurią paruošė Vilniaus pedagoginio instituto dėstytojas V. Baravykas. Per trumpą laikotarpį buvo išpirkta to paties autoriaus anglų-lietuvių kalbų pasikalbėjimų knygutė. Jau atspausdintas anglų - lietuvių kalbų politechninis žodynas, turis apie 10 tūkstančių žodžių.

Dabar ruošiami nauji leksikos leidiniai. Iki 1960 metų numatoma išleisti lietuvių-anglų žodyną, kuris išeis pirmą kartą. Žodyno, turinčio beveik 30 tūkstančių žodžių, rankraštį ruošia filologijos mokslų kandidatas B. Pearsas ir Vilniaus pedagoginio instituto užsienio kalbų katedros dėstytojas B. Svecevičius. Bus išleista keletas terminologinių žodynų, jų tarpe ekonomikos, medicinos, muzikinių terminų žodynai.

Jau ateinančiais metais užplanuota išleisti politechninį ir sporto žodynus, lietuvių-prancūzų kalbų pasikalbėjimų knygutę, lietuvių kalbos žodyno V tomą.

Ivairenybės

Mediena džiovinama skysčiu

Jau seniai ieškoma pigių, patogių ir efektingų būdų medienai džiovinti. Tačiau iki šiol jų vis dar nerasta. Pastaruoju metu bandyta šiam tikslui pritaikyti aukšto dažnumo srovės. Bet šis metodas reikalingas brangios ir sudėtingos aparatūros. Mokslininkai priėjo išvados, kad geriausia medieną džiovinti kokiame nors skystyje, kuris atskirtų išsiskyrusią drėgmę nuo medienos. Niekaip negalima buvo rasti šiam tikslui tinkamo skysčio. Visai neseniai pritaikytas petrolatumas. Tai — naftos apdirbimo atliekos. Mediena užmerkiama į vonią su petrolatumu 130 C laipsnių temperatūroje ir po tam tikro laiko vėl iškeliamas. Čia mediena ne tik išdžiūsta, bet kartu yra ir impregnuojama. Pramoniniai bandymai parodė, kad metodas tinka naudoti plačiu mastu.

Mokslinis miestelis — Gruzijos sostinėje

Viename Tbilisio rajone — Suburtale, ant stautaus Kurso kranto, statomas Gruzijos TSR Mokslų akademijos miestelis. Į pastatytus korpusus jau persikėlė fizikos, kalnų pramonės institutai, metalurgijos, statybos, taikomios chemijos ir elektrotechnikos institutų laboratorijos.

Pagal septynmečio planą moksliniame miestelyje numatyta pastatyti 8 mokslinio tyrimo institutus, didžiulės bibliotekos ir gamtos muziejaus pastatus, įrengti visą eilę laboratorijų. Visoms šioms mokslinio tyrimo įstaigoms įrengti bus išleista apie 100 milijonų rublių.

Tikėsit, ar ne, bet Pietų Afrikoje įvyko įvykis, kuris rodo, kad ir žvirblis nėra jau toks bailys, kaip kad jis perstatomas.

Būrys iš apie 60 žvirblių nugalabijo 6 pėdų ilgio kobrą — pirktąją gyvatę, kuri buvo užsimanusi pasigardžiuoti žvirblio kiaušiniams. Kova trukusi tik 10 minučių.

Tas dar sykį patvirtina posakį, kad vienybėje didelė galybė.

DULLES IŠEJO LIGONINEN GYDYTIS

WASHINGTON. — JAV valstybės sekretorius John F. Dulles, sugrįžęs iš Europos, pasitraukė iš pareigų ir išėjo ligoninė gydytis.

Sakoma, kad pasigydęs jis vėl grįš, tačiau abejojama.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Užsienyje kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIEN BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

PONAI NORI PINIGŲ

Per eilę metų Toronto "tėvai" pirmo Toronto žmonėms rinkti miesto valdybą dviem metams. Daug kartų atmetas jų reikalavimas, bet žmonėms nusibodo grumtis ir pasidavė. Dabar, atsiekę pirmą siekį, jie tiesia rankas prie svarbesnio.

Miestas išaugo, ypač į plotį ir ilgį, reikia viešelių, į pakraščius, kur turčiai gyvena, reikia rūmų valdybai, reikia požeminių traukinių ir t. t. Ir jie greitai pastebėjo, kur būtų galima gauti pinigų be didelio pasipriešinimo. Turtinguosius, be abejonės, baugu liesti, nes jie turi galios atsispyrimui. Kas kita neturtingieji. Tie, kurie nusipirkę namelį pusę išnuomoja, kad būtų galima išsimokėti.

Pasikėsiniimas ant namų, kurie statyti neva vienai šeimai, bet savininkai įsileidžia ir nuomininkus, buvo anais metais. Bet tuomet šis sumanymas buvo atmetas. Provinciale vyriausybė nesutiko pakeisti įstatymą. Matomai pabijoję žmonių opozicijos. Bet ponai neužmiršo. Jie ir vėl reikalauja provincijos leisti apdėti naujais taksais tuos savininkus, kurie įsileidžia nuomininkus. Ir atrodo, kad jie dabar turi didesnes progas laimėti. Miesto valdyboje tik majoras ir vienas kontrolierius pasisakė prieš.

Majoras labai teisingai pastebėjo, kad tai būtų smūgis tiems, kurie išnuomoja dalį namo, kad išsimokėjus morgičius. Tai būtų smūgis jaunavedžiams, kurie dažnai apsiuveda užsiperka namelį ir dalinasi su kitais, nes kitaip negalėtų išsimokėti. Atsiminkit, kad čia kalba eina apie vienos šeimos namus. Tai reiškia, apie mažus namus.

Labai begėdiškas kėsiniimas. Bet ponai mano, kad lengviau įgyvendinamas. Tie namų savininkai, kurie nenuomoja, juk nesipriešins. Jie, faktinai, gali dar būti patenkinti, nes jiems gali būti lengviau. Jų taksai nebus keliaimi.

Ponų riksmas, kad tie savininkai susikrauna tūkstančius, yra visai nepagrįstas. Kiek gi gali žmogus gauti pajamų iš dviejų ar trijų kambarių. Ypač jei jam tenka mokėti didelius morgičius. Kurie susikrauna tūkstančius, tu šis sumanymas neliečia.

Šis užsimojimas labai pavojingas ateiviams. Daugelis iš ateivių yra naujakuriai. Jie gali įsikabinti į namelį tiktai dalindamiesi juomi su kuo kitu.

Darbo žmonės turėtų sukelti didelį protestą prieš tai.

JIEMS TIK VIENAS CHRUSČIOVAS

Didlapi, rašydami apie įvykius Tarybų Sąjungoje, visuomet suasmenina juos. Chrusčiovas tą padarė, tą pakeitė ir t. t. Pavyzdžiui, rašydami apie septynmetį planą, kuris buvo patiektas 21 suvažiavimui priimti, sakė, kad tai Chrusčiovo planas. Rodos, kad tik jis vienas tuo pasirūpino. Kokie gi yra faktai?

Tą planą paruošė komunistų vadovybė ir vyriausybė. Jis buvo diskutuojamas ir taisytas centriniuose organuose. Vėliau buvo sušaukta 958,000 susirinkimų, kuriuose dalyvavo 70,000,000 žmonių. Tuose susirinkimuose buvo patiektas 4,627,000 pastabų, pakeitimų ir kritikos. Laikraščiai, radijas, televizija gavo 650,000 laiškų tuo klausimu. Buvo patiekta 30,000 pasiūlymų dėl pagerinimo plano tiktai Maskvos darbininkų ir tarnautojų vieno mėnesio bėgyje.

Darbinikiška santvarka nesiremia vieno ar kelių asmenų idėjomis. Tai masių darbas. Masės apdiskusuoja viską, o paskui, priėmusios planus, stengiasi įgyvendinti.

Vienas Toronto profesorius, kalbėdamas apie jaunimą, pripažino, kad Tarybų Sąjungoje jaunimas jaučiasi esąs dalyviu visos tos didžios kūrybos. Už tai jam esą lengviau veržtis priekin. Pas mus jaunimas neturi akstinno. Jis nėra šalies savininkas, jos valdonas. Jis gali tiktai tarnauti kitiems, ypač korporacijoms, kurios samdosi išsimokslinusių jaunuolių ir merginų.

KAS NAUJO PASAULYJE

Atrodo, kad Britanijos premjeras H. Macmillanas vvyks į Maskvą. Tai bus atsisteisimo vizitas. Anais metais, matote, lankėsi Britanijoje Tarybų Sąjungos lyderiai, įskaitant ir N. Chrusčiova.

Macmillanas buvo užkvietas anksčiau, bet jis laukęs Duleso, su kuriuo norėjo pirma pasitarti. Kai kas sakė, kad jis turėjo gauti jo sutikimą. Kaip ten iš tikrųjų yra, be abejonės, paliks paslaptis.

Su Macmillanu tur būt vyks ir užsienio sekretorius Lloyd ir gal dar kas nors iš mažesnių. Jei nieko neatsitiks, jie gali išvykti vasario 21 d.

Tarybų Sąjungos apsigynimo ministras Malinovskis KP suvažiavime pareiškė, kad Tarybų Sąjunga nesilaides ir susitarti su Rytai, kad ji būtų užpulta, tai priešų tinkamai atsikimkėtų.

Tarybų Sąjunga, sakė jis, turi labai gerų tarpkontinentinių raketų, kurios pataikytų tiesiai į taikinius. Imperialistiniai užpuolikai gautų tinkamą atpildą. Raketoms pastoti kelią nėra pabūklų.

Į tai už amerikiečius prabilo pats prezidentas Eisenhoweris. Jis sakė, kad jis netiki, jog TSRS turi tokius taikius ginklus, apie kokius kalbėjo Malinovskis. Amerikiečiai esą neblogger apsiginklavę.

Šis žodinis apsišaudymas turėtų taip ir pasilikti. Nesvarbu, kas turi daugiau ar mažiau. Faktas yra, kad yra užtekinai pajėgumo susinainti vieni kitus. Prie to negali būti prileista.

Vakarų Vokietija pradeda karinių laivų statybą. Hamburge pradėtas statyti naikintuvus 2,850 tonų. Būsiąs užbaigtas 1960 metais.

Nuo 1945 metų, kada Vokietija kapituliavo, vokiečiai nesistatė karinių laivų.

Francija skelbia, kad 12 jos kolonijų tampa valstybėmis francūzų globoj.

Joms bus leista tvarkytis namie savistoviai, bet jos bus Francijos globoje ir neturės nepriklausomybės užsienio reikaluose.

Tomis kolonijomis yra: Sudanese, Volta, Ivory Coast, Niger, Tchad, Central African, Dahomey, Gabon, Congo, Madagascar, Mauretania respublikos ir Senegalo valstybė.

Amerikiečiai, jei reikalas

yra, nepaiso pirktis komunistų valdomoj šalyj. Pavyzdžiui, Commerce Oil Corporation importuoja iš Rumunijos 15,000 tonų aliejaus. Jos prezidentas, Harry E. Lewis, užklaustas, kaip tai gali būti, kad jo kompanija importuoja aliejų iš už geležinės užuolaidos, pareiškė, kad to aliejaus jo kompanijai reikia ir nesvarbu, iš kur jis yra gaunamas.

Tas aliejus esąs su maža siero priemaiša ir esąs svarbus amerikinei industrijai. Tad kodėl jo nesipirkti, jeigu galima gauti, kad ir komunistų šalyje?

George F. Kennan, buvęs JAV ambasadorius Maskvoje, taigpi Trumano "komunizmo sulaikymo" politikos autorius, sako, kad Vakarai turi padaryti reikiamas nuolaidas ir susitarti su Rytai, kad pašalintų pavojingas vietas pasaulyje.

Jis buvo pašauktas į senato nusiginklavimo komiteto posėdį išreikšti savo nuomonę.

Generalisimas Francisco Franco pranešė monarchistams, kurie nori atsteigti monarchiją Ispanijoje, kad Ispanijoje jau dabar monarchija, o monarchu esąs jis pats. Kada jis numirsiąs, Ispanijoje bus karalius ar regentas, todėl nėra reikalo agituoti už monarchiją.

Monarchistai, tačiau, esą nepasitenkinę tokia "monarchija".

Ruro krašto darbininkai buvo išėję į 10 minučių streiką reikšdami protestą prieš užmojų pastatyti Dortmundunde britų raketų vienutę. Tuo metu dirbtuvių sirenos kaukė be perstojo, transportacija sustojo.

Vakarų Vokietijoje pasireiškia antisemitinis nusistatymas. Ant vienų žydų kapų buvo nudažyti šeši raudoni svastikos kryžiai, antkapiai nuteplioti antižydiškais obalsiais.

Duseldorfo vieną sinagogą "papuošė" svastika.

Visoj Vakarų Vokietijoje pastebimas antisemitizmas, nors žydų Vokietijoje likę labai mažai.

Kubos vyriausybė peržiūri kompanijų sutartis. Atrodo, kad svetimų šalių kompanijoms bus daug sunkiau lupiti kelis kailius nuo Kubos darbininkų prie naujos valdžios.

Prie Batistos režimo sve-

labai lengvas sąlygas krautis pelnus.

Haiti sostinėj Port-Au-Prince įvyko alkanų demonstracija, kurią policija žiauriai išvaikė.

Demonstrantai nešė plakatus su užrašu: "Šalin judas vargas!"

Demonstracijoje dalyvavo daugiausia laužynų gyventojai. Sakoma, kad valdžia buvus priversta perkelti žmones į netiek supuvusius namus.

Meksika ir Gvatemala susipyko taip, kad prisibijoma ginkluoto susikirtimo.

Gvatemalos gyventojai surengė demonstraciją prieš Meksikos sienos ir sunaikino tiltą ant rubežiaus.

Abiejų šalių santykiai nebuvo geri jau gerą laiką, bet gruodžio 31 jie visai pašlijo, kuomet Gvatemalos orlaiviai apšaudė Meksikos žvejus.

Gvatemalos policija raportavo, kad 20 ginkluotų meksikiečių įsiveržė į Santa Ana kaimą ir apiplėšė žmones.

Jonas Juškaitis Vėl Bėdoje

Liaudies Balsas gavo iš Vancouverio iškarpą iš Vancouver Sun, kurioje rašoma, kad buvęs torontietis Jonas Juškaitis Assize teisme buvo rastas kaltu išžaginime 29 metų moters emigrantės iš Danijos savo raštinėj.

Jis nugarėdęs ją, o paskui išžaginęs. Nubudusi pamaičiusi, kad ji visai išrengta.

Kaltinamojo advokatas pareiškė, kad bus duodama apeliacija.

Juškaitis 1955 metais buvo priimtas į advokatus Britų Kolumbijoj bet 18 mėnesių vėliau buvo išmestas. Nuo to laiko jis darbavosi kaip vertėjas.

Kada Toronte gyveno, jis ir čia turėjo panašią bylą.

Juškaitis pagarsėjo būdamas Toronte, kaip didelis antikomunistas. Tada ji visi reacionieriai garbino.

OSHAWA. — Douglas Sutton, buvęs United Auto Workers Unijos lokalo 222 prezidentas, pareiškė, kad jis pasitraukė iš prezidentystės todėl, kad nepakentė amerikiečių kišimosi į Kanados darbininkų reikalus.

Jis sako, kad jeigu neįsikšimas iš Detroito, tai auto darbininkai Kanadoje būtų išsiderėję geresnes sąlygas.

Pastabos

"Vaduotojai" smarkiai susirūpinę, kad prekybiniai ryšiai tarp Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų nepagerėtų.

Įmanyty, tai plintančias kalbas apie reikalą prekybą išplėsti, kirviu nukirstų.

Tačiau, jei toji prekyba išsiplėstų, tai ir "N.L.-vos" ir "T. Z-rių" ne vienas skaitytojas, dirbantis fabrike, pasi-džiaugtų.

Kardelis visų "šumniausiai" tą reikalą išsprendė, pareikšdamas, kad "Rusija nieko neturi parduoti".

Kad jis ir žino viską!

O man atrodo, kad, jeigu jau nieko kito parduoti neturi, tai savo sputnikus galėtų Amerikon eksportuoti.

Tada ir amerikiečiai galėtų sputnikus ir planetas į erdves paleisti, džiaugtis ir didžiutis.

Dabar mus pasiekianti iš Lietuvos spauda plačiai informuoja apie ten įvykusius du didelės reikšmės suvažiavimus.

Sausio vidury įvyko Lietuvos Komunistų Partijos suvažiavimas, Vilniuje, o sausio pabaigoj — visos Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos suvažiavimas Maskvoje.

Tai, tikrai istorinės reikšmės suvažiavimai.

Peržiūrint tuose suvažiavimuose pasakytas kalbas, duotus pranešimus, aiškiai matosi, su koku dideliu rūpestingumu ir nuoseklumu yra peržvelgiamos visos gamybos ir mokslu sritys, kad nustatytų tinkamus planus dėl darbo žmonių būvio ir kultūros pakėlimo; dėl pasaulinės taikos labo.

Tačiau, tuo pačiu kartu pasižiūrėjus į mūsų, Kanados, parlamentarus ar miestų tarybas, — to nesimato.

Priešingai. Mūsų valdytojai galvas tik suka, kaip gudriau padidinus ar naujais mokėčiais apkrovis darbo žmones, biednesniuosis!

Pavyzdžiui, paimkime, kad ir Toronto metropolio tarybą.

Garūneris ir kiti kėsinasi naujais mokesčiais apkrauti mažuosius namų savininkus, kurie išnuomuoja kambarius. O tuo būdu ir tų kambarių nuomininkus. Tai biednesių luomas.

Bet jie nei nepagalvoja apie pakėlimą mokesčių didžiųjų apartamentų, — dangorėžių — bei viešbučių savininkams!

Atominių bombų oponentai vyrų kalėjimo iki moterų maršuoja Londono gatvėmis kalėjimo, kur sėdi įkalinti jų su plakatais. Jie žygiavo nuo draugai.

Ką Kiti Rašo

Lietuviškieji Pabaisos

Vokiškieji hitlerininkai buvo sužvėrėję pabaisos. Jų keletu metelių darbai sudaro kruviniausią visoje žmonių istorijoje lapą.

Jie briovėsi į svetimus kraštus, grobė jų turta ir masiškai žudė jų žmones.

Bet ar skaitėte "Laisvėje" šiomis dienomis tilpusi Teisybės Mylėtojo straipsnių apie gen. Raštikio memuarus (atsiminimus)? Aš vieną to straipsnio vietą perskaičiau gal daugiau kaip dešimtą kartų. Ir skaičiau ir galvojau, ir galvojau ir skaičiau.

Priėjau išvados, kad lietuviškieji pabaisos buvo dar baisnesni ir už vokiškuosius. Vokiškieji bestijos plėšė svetimą kraštą ir jo žmones žudė. Betgi lietuviškieji bestijos džiaugėsi, kada svetimi atėję plėšė jų kraštą ir skerdė jo žmones!

Ar begali būti kas nors baisiau?! Ar istorija buvo kada nors mačiusi labiau sužvėrėjusius niekšus, kaip lietuviškieji smetonos, karveliai, krupavičiai, raštikiai?

Raštikis sakosi, kad jis ir jo kolegos ištroškūsiai laukė, "kad vokiečiai kuogreičiausiai pulstų rusus", tai yra Lietuvą. Ir išaušo birželio 22 ir Raštikio troškimai išsipildė: vokiečių lėktuvai pradėjo iš debesų sėti ant Lietuvos miestų, kaimų, laukų sunaikinimą ir mirtį. Ką darė Raštikis ir kiti žvėrys? Štai iš jo paties lūpų. Skaitykite ir nepamirškite:

"Skubu prie radijo aparato. Jau kalba Goebels. Aiš-

ku. Karas. Vokiečių kariuomenė jau žygiuoja per Lietuvą. O mums, politiniams pabėgėliams, taip gera ir malonu! Dabar tikrai atėjo galas bolševizmui Lietuvoje... vokiečių karo lėktuvai šį rytą subombardavo Kauno aerodromą. Bet ką čia bombos, nors jos krenta ir į mūsų Kauną! Labai gerai jaučiu ir žinau, kad visiems lietuviams bėlynėje, kaip ir mums Berlyne, jos nebaisios, nes neša džiaugsmą ir laukiamą išlaisvinimą... Vieniems karas buvo baimė, gi mums jis teikė džiaugsmą!"

Ar bereikalingi komentarai prie šio sužvėrėjusio ir amžinai supuvusio lietuviško niekšo džiaugsmo!

Dega Kaunas, dega visa Lietuva, Palangoje pionierių kempėje Lietuvos vaikučiai nuo vokiškų kulų, kaip nuo aštraus dalgio lankoje žolė, krenta, o gen. Raštikis, o Smetona, o visi kiti tos pasitūlių klikos išsigimėliai nesitveria džiaugsmu. Jiems nebaisios vokiškos bombos. Jiems neklaikios raudos Lietuvos mirštančių moterų, senelių ir vaikų!

Vien tik pamislijus apie tuos pabaisas, šalti šurpuliai supurto visą kūną!

— A. Binba

Ekonominio "Karo" Baimė

TSRS vyriausybės pareiškimai, kad ji nenori karo ir lenktyniuos su JAV ekonominiame ir kultūriniame lauke, nemažiau baugina tūlus JAV pareigūnus, kaip ir militarinis karas.

Kongrese tos baimės ypač daug pasireiškia. Senatorius Stennis ragina vieton eikvoti apie 4 bilijonus dolerių rė-

mimui kitų šalių valdžių, išleisti tai "ekonominiam karui" su Tarybų Sąjunga. Jis teigia:

"Vėlesniu laiku užmegsti prekybos ryšiai tarp Tarybų Sąjungos ir eilės kitų šalių gali subrešti į politines sąjungas".

Jis nurodė, kad JAV eksportas 1958 metais nukrito net \$3,600,000,000. Reikalinga numušti kainas eksportuojamiesiems daiktams, o tam reikia subsidijų. Pinigus tam reikia imti iš skiriamų užsienio paramai fondų.

TSRS prekybiniai ryšiai jau užmegsti ne vien su didžiūma Europos ir Azijos šalių, bet ir su Afrikos šalimis, ypatingai naujai išigijusiomis nepriklausomybes.

JAV stambiam biizniui matosi pavojus netekti rinkų užsienyje.

Kad prekybiniai ryšiai paveikia politiniai, tai neginėjama. Ekonominiai poreikiai dažnai nustelbia politinius, ypatingai kapitalistinėse šalyse, kur pešnas yra viso ko pagrinda.

Ar senatoriaus Stennisio planas daug gelbėtų, tai yra kitas klausimas. Antra, JAV valstybės departamentas dar vis laikosi senos politikos — ginklais viską spręsti — ginkluotis ir kitus apginkluoti.

Seniau sakyta, jog tas reikalinga atstumti TSRS "į senas sienas". Paskiau jau tik "sulaikyti komunizmo įtakos plėtimąsi". Dar nei vienas, nei antras nepasiekta, ginklavimasis tęsiamas reikalui "pasivyti TSRS".

— Vilnis

Kada Priviso Perdaug Ponų

Tūlas N. G. Darbininke vanoja ponus baltakalnierius ir akademikus. Jis sako, kad tik "beraščiai" "išvaduos" Lietuvą. Ir kaip pavyzdį, kaip dalykai su tais baltakalnieriais ir akademikais yra, aprašo vieną koloniją.

"Vienoje mūsų kolonijoje dėl pašlijusios sveikatos", rašo jis Darbininke, "pasitraukė iš pareigų vienos organizacijos pirmininkas. Kolonija nemaža. Senieji lietuviai kartais šypsteli ir pagausėjusią koloniją pavadina 'poniška'. Mat, senoji lietuvių karta jau gerokai prare-tinta, o iš kelių šimtų naujų atėivių beveik visi buvę baltakalnieriai. Daugumoje akademikai. Tai kolonija savaimė įgavo kitas plunksnas.

"Taigi, kaip tik šioje kolonijoje ir atsidūrė viena iš populiariausių ir, sakyčiau, reikalingiausių organizacijų kritiškoje padėtyje. Nėra iš kur paimti naujo pirmininko, ir daryk ką nori, Pagaliau vienas senosios kartos

ŠYPSENO S

Pildo prižadus

"Ar tavo vyras pildo prižadus, duotus draugavimosi metu?" klausia draugė.

"Visuomet. Tuomet jis sakydavo, kad jis nėra vertas manęs, o dabar jis praktika įrodo".

Ispėjimas

Žmogus paskambino gaisrininkams pranešdamas apie gaisrą.

"Ar jūsų namas dega?" užklausė gaisrininkas.

"Ne, ne mano, o kaimyno. Aš tik norėjau perspėti, kad kuomet gesinsite kaimyno namą, neišmirdžiokit mano pievelės priešakyje namo".

Jo paties kaltė

Namo savininkas ryte sutikęs svečią klausia, ar jis gerai miegojo.

"Nesudėjau akių visą naktį", nusiskundė svečias.

"Na, ir kaip gi miegosi, jei neuždarei akių. Miegant visuomet reikia užsimerkti".

lietuvius sutiko būti renkamas. Aišku, visais balsais išrinktas, padėkojo už pasitikėjimą ir pastūmė šalia sėdinčiam dienotvarkę: "Aš esu beraštis" — kukliai pasiteisino.

"Prieš kelis metus senieji Amerikos lietuviai būkštavo tokio didelio lietuviškos inteligentijos antplūdžio. Jie bijojo, kad naujieji atėiviai juos išstums iš jų įsteigtų organizacijų valdybų, kad užims jų sunkiai sukurtus kultūrinis ir tautinius židinius.

"Dabar matome, kad kolonijose, kur yra keli šimtai inteligentų atėivių, visuomeninėje veikloje aktyviai dalyvauja jau tik geras tuzinas. Už metų kitų pavargę ir tie. Lietuviškos kultūros saugojimas vėl pamažu pereis į beraščio lietuvių rankas".

Paieškojimas

Paieškau savo dėdės Jurgio Gudzynsko, kilusio iš Lietuvos, Trakų apskr., Žiemonių parapijos, Geginiškių kaimo.

Prieš pirmą pasaulinį karą išvyko į JAV, gyveno Amsterdamo mieste.

Prašau patį atsiliepti arba pranešti, jei kas žinote apie jį, už ką būsiu labai dėkingas. Prašau rašyti šiuo adresu:

F. Vajvila

184 Sherman Ave. N. Hamilton, Ont.

Du pasauliai — du dideli skirtumai!

Z. Janauskas

Mokslo Klausimais

(Tąsa)

Įvairios geografinės aplinkos zonos į vieną ir tą pačią Saulės aktyvumo fazę reaguoja nevienodai. Pavyzdžiui, 11 metų ciklo didžiausio Saulės aktyvumo metu Žemėje tropinės sritys atvėssta, o priepoliarinės atšyla. Pastaraisiais metais mes kaip tik išgyvenome tokį laikotarpį, nors mums ir atrodo, kad aplamai pasidarė šilčiau. Tiesa, vasaros kiek atšalo, liko mažiau saulėtos, tačiau žiemos žymiai atšilo, ir bendra metinė temperatūra pakilo. Vilniuje vidutinė metinė temperatūra 1957 m. pakilo net 1,2 laipsniu, palyginus ją su daugiamečiu ankstesniu periodu (1881-1935 m.). Tai reiškia, kad per 100 metų Vilnius nusikėlė į pietus beveik 1,000 km. Eilinis 11-metis Saulės aktyvumo padidėjimas turėjo baigtis šiais metais, bet jis gali užtrukti ir ilgiau.

Intensyviau maišantis oro masės meridianine kryptimi, suaktyvėja ir jūrinių srovių bei bangų veikla, pagyvėja temperatūrinis skirtumų tarp poliariųjų ir ekvatoriųjų sričių išsilyginimas, greičiau tirpsta ledynai, kinta upių, ežerų, pelkių vandeningumas ir t. t. Šia proga reikia pažymėti, kad dėl grynai "žemiškų" sąlygų Saulės aktyvumo pasikeitimų sukelia klimato ir kitų geografinės aplinkos elementų pasikeitimai įvairiose srityse gali būti įvairūs. Pavyzdžiui, mūsų respublikos klimatas tapo drėgnesnis, o Kaspijos jūros baseino upių nuotakis tiek sumažėjo, kad per pastaruosius 25 metus jos vandens lygis nukrito net 2,5 metro. Pasirodo, jog kartu su eiliniu šimtmetiniu Saulės aktyvumo padidėjimu pagyvėja ciklonų veikla šiaurinėse jūrose, o Rytų Europoje dažniau nusistovi pastovūs aukštas atmosferos slėgis, giedri orai, dažniau išsiveržia šalios ir sausos arktinio oro masės. Tai padidina sausumos garavimą ir sumažina bendrą giluminių Europos - Azijos - Amerikos žemyno sričių drėkinimą, nes kliejo giliau į sausumą prasiveržti ciklonams, nešantiems Atlanto drėgmę.

Iš patiektų duomenų matyti, jog mūsų palieštų reiškinių eiga ir tarpusavio sąveika nėra griežtai vienoda ir nevyksta tuo pačiu metu. Vieni vystosi greičiau, kiti atsilieka, vieni nuo vidutinės normos nukrypsta daugiau, kiti mažiau. Bendra lieka tik pati pagrindinė vystymosi kryptis. Didžiosios epochos bendros visiems elementams, sudarantiems visumą to, ką mes vadiname

geografinė aplinka. Taip, pavyzdžiui, Arktikos leduotumas pradėjo pastebimai didėti XIII-XIV a., o kalnų apledėjimas — tik XVI a. pabaigoje. Ežerų lygis ir upių nuotakis laiko atžvilgiu taip pat žymiai pralenkė kalnų leduotų pasistūmimą pirmyn. Mat ledynams reikėjo daugiau laiko pakankamam ledo ir sniego kiekiui sukaupti tam, kad nugalėtų ankstesnio būvio "inerciją".

Lyginant įvairius duomenis ir tyrimus, ypač archeologinius, pavyksta nustatyti polinių ir kalnų gyvenviečių klestėjimo laikotarpius, taip pat ir gyvų aukštikalnių perėjimų panaudojimą susisiekiui. Išryškėja ir kitos epochos, kai polinės upių slėnių, ežerų ir pelkių gyvenvietės būdavo sunaikinamos katastrofiškų potvynių, kai kalnų gyvenvietės išnykdavo. Jos ilgam laikui likdavo atskirtos nuo likusio pasaulio, nes kalnų perėjas ir slėnius šimtmečiams uždarydavo užslinkę ledynai ir snieginiai. Pasirodo, jog, žymiai pasikeitus Žemės vandens balansui, tose epochose įvykdavo net tie potvyniai, apie kuriuos būdavo sukuriama legendos apie "pasaulinius tvanus" kaip dievo bausmę.

Pasibaigus paskutiniojo apledėjimo epochai, ledynai, ypač kalnų, mažėjo, traukėsi. Tas atsitraukimas pasižymėjo tam tikrais ritmais. Bendras atšilimo ir ledynų atsitraukimo procesas iš pradžių buvo gyvesnis, bet turėjo ir atskirų stabtelėjimų ir net poslinkių pirmyn. Šis reiškinys glaudžiai susijęs su bendro vandens kiekio ir jūrų antplūdžių ant sausumos pasikeitimais, ežerų ir pelkių vandens lygio svyravimais ir t. t. Visa tai vyko pagal bendrą 1,800-1,900 metų ritmą. Vadinasi, tarp visų šių didelių geografinės aplinkos pasikeitimų yra tam tikras ryšys ir tarpusavio sąlygotumas. Tikriausiai, pirminė jo priežastis yra nevienodas šiluminis Žemės balansas, nuleimamas Saulės aktyvumo pasikeitimų. Po didžiausio paskutiniojo apledėjimo Žemė jau išgyveno septynias kalnų ledynų atsitraukimo stadijas. Nuo XIX a. vidurio prasidėjo aštuntoji stadija. Ji ir vėl vyksta naujo atsitraukimo fone, naujo bendro Žemės pašildymo, atmosferos cirkuliacijos pagyvėjimo, temperatūrinių skirtumų tarp poliaus ir ekvatoriaus sumažėjimo linkme. Aplamai mūsų gyvenamąją epochą būtų galima laikyti pereinamąja nuo padidėjusio (šio šimtmečio viduryje) į sumažėjusio drėgmingumo fazę, kuri ateityje

turėtų trukti apie 1,000 metų.

Kas bus ateityje? Tai labai įdomus klausimas. Bet jį atsakyti labai sunku, nors ir galima šiek tiek pasiremti dabartimi ir praeitimi.

Matome, jog tiesioginiu ar netiesioginiu būdu geografinės aplinkos likimas Žemėje glaudžiai susijęs su Saule kaip pagrindiniu energijos šaltiniu. Tačiau Saulė, kaip ir Žemė, nuolatos kinta. Daugelis žymių astronomų teigia, kad Saulės aktyvumas ateityje tam tikrą laiką augsi. Manoma, jog per pastarąjį 1 milijardą metų vidutinė Žemės temperatūra pakilo 2-3 laipsnius. Jei Saulės evoliucija eis ta pačia linkme, tai, praslikus dar 5-6 milijardams metų, gyvybė Žemėje vargu ar bus įmanoma dėl per didelės kaitros.

Didieji geografinės aplinkos pasikeitimai, palyginus juos su žmonijos istorijos masteliu, vyksta labai lėtai. Apledėjimai dar vis galimi, jei tik susidarys jiems palankios kosminės ir žemiškosios sąlygos. Manoma, kad per artimiausius 20,000 metų naujo apledėjimo nebūsi. Žinomas jugoslavų mokslininkas Milankovičius mano,

kad klimatas šiltėja. Tos nuomonės yra ir kiti astronomai, kurie teigia, jog visa Saulės sistema skrieja į tą visatos pusę (Lyra-Herkulesas), kur tamsių ūkų daug mažiau negu toje, iš kurios ji tik ką išėjo (Orionas-Vėžėjas-Taurus). Tačiau poleidymetiniame laikotarpyje yra buvę žymiai šilčiau negu dabar (5,000-2,000 m. prieš mūsų erą). Vėliau sekęs pašaltėjimas verčia gražiomis pašildymo perspektyvomis suabejoti. Todėl daugelis daro išvadą, jog mes gyvename eilinėje tarpledymetinėje epochoje ir artinamės į naują apledėjimą.

Pasaulis neaprepiamai platus ir sudėtingas. Jame viskas keičiasi, vieni reiškiniai priklauso nuo kitų. Mes čia turėjome progos paliesti tik vieną kitą šių dienų gamtos mokslų mįslių. Duoti išsamų ir vienintelį tikrą atsakymą labai sunku. Tačiau viena tikra — geografinės aplinkos likimas ir tolesnio vystymosi kryptis glaudžiausiai susijusi su Saulės spinduliuojama energija, su jos aktyvumo pasikeitimais.

ko unijos šioje srityje? Labai mažą. Su mažomis išimtimis, jos tebėra skyriai JAV unijų. Tikslai Kvebeko provincijos unijos yra grynai kanadiškos, neprigulminingos, ir viena kita kitose Kanados dalyse. Vyriausias autoritetetas randasi Jungtinėse Valstijose.

Buvo atsitikimų, kad JAV lyderiai atvykę Kanadon išvaikė narių rinktas valdybas grynai dėl politinių išrokavimų. Buvo daug atsitikimų, kad jie elgėsi Kanadoje tikrai diktatoriškai. Kanados darbininkų unijos turi siūsti tam tikrą dalį narių mokesčių į centrus. Ar gauna už tai kokį nors kompensaciją, tai nežinia.

Darbininkų solidarumas, ypač kaimyninių šalių, yra būtinas. Bet ar tinka nepriklausomos šalies darbininkams būti valdomais kitos šalies unijų lyderių? Jei valstybė nori būti nepriklausoma, tai kaip tuomet su unijomis? Ar pritinka 17,000,000 valstybei turėti tik tai skyrius kitos šalies unijų?

Ištikro, klausimas kyla, kiek tokių valstybių pasaulyje yra, kurių darbininkų unijos būtų tiksliai skyriai kitos šalies unijų?

Kada eina kalbos apie grynai kanadišką vėliavą, grynai kanadišką himną, tai galima kalbėti ir apie grynai kanadiškas unijas. Tas faktas, kad dauguma kompanijų Kanadoje yra amerikinių kompanijų skyriai, nenusako, kad ir unijos būtų amerikinių unijų skyriai.

Nėra tai labai skubus reikalas, bet jei kalbėti apie nepriklausomybę ir suverenumą, apie vėliavas ir himnus, tai negalima užsimerkti ir unijų klausimu. Leather pasakė daug tiesos. Tai savos rūsies kolonializmas. Kaip amerikiečių korporacijų lyderių diktatas Kanadoje esantiems jų skyriams yra kolonializmas, taip ir amerikiečių unijų viršininkų stovėjimas virš Kanados darbininkų organizacijų yra tam tikros rūsies kolonializmas.

Jeigu abiejų šalių unijos būtų neprigulmingos vienos nuo kitų, bet palaikytų tikrą broliškumą, būtų daug gražiau ir sveikiau.

MUSKULAI JUDA LAIKOMI TIRPINYJE

WINNIPEG. — Manitobos universiteto laboratorijoje tyrinėtojai surado, kad gabalas raumens gali būti gyvas ir judėti tam tikrame maistingame tirpinyje. Jis gali išgyventi ilgą laiką, kelias dienas.

Bandymai daromi su gyvulių raumenimis norint surasti būdą, kaip pagelbėti žmonėms kovojant su aukštu kraujospaudimu ir kitomis ligomis.

Kanados Nepriklausomybė Ir Amatinės Unijos

S. KARPĖ

Britanijos parlamento narys T. Leather, kalbėdamas Vancouveryje, sakė, kad nėra pasaulyje kitos šalies, kur būtų toleruojamos svetimos šalies dominuojamos unijos. Jis turėjo mintyje, kad Kanados darbininkų unijoms dominuoja amerikiečiai. Jis tokį dominavimą pavadino tam tikros rūsies kolonializmu.

Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas Claude Jodoin smarkiai atkirto jam, pareikšdamas, kad Kanados darbininkai moka tvarkyti savo reikalus. Bet tas atkirtimas nepakeičia pagrindinio dalyko.

Leather, be abejonės, turėjo domėje vyriausiai tą faktą, kad amerikiečiai Kanados darbininkų unijų lyderiai diktuoja Kanados darbininkų unijoms, šaukia į streikus prieš darbininkų norą ir t.t. Jis, kaip konservatas, aišku, žiūri į šį reikalą iš fabrikantų taškaregio. Bet iš kitos pusės, jis užmėna ant "korno" ir šio skaudulio negalima nepaisyti. Klausimas opus.

Didžiama Kanados darbininkų unijų tebėra skyriai amerikinių unijų. Savo laiku tas buvo gerai. Kada unijos Kanadoje buvo silpnos, ne- skaitlingos, o fabrikantai bu-

vo atkakliai nusistatę prieš unijas, tas faktas, kad už jų pečių stovėjo daug didesnės amerikiečių darbininkų masės, buvo šioji tokia parama Kanados darbininkams. Buvo atsitikimų, kad amerikiečių unijos padėjo ir finansiniai. Tiesa, tai buvo Kanados darbininkų unijų įnešti pinigai, bet tas ne tiek svarbu. Padėtis dabar žymiai pasikeitė.

Ne taip seniai Kanada buvo visai be nugarkaulio. Ji buvo britų ir amerikiečių faktina kolonija. Bet šioj srityj toli nueita. Kanada vis labiau reiškiasi kaip nepriklausoma šalis. Jau keli metai įvesta Kanados pilietybė. Net ir anglai, atvykę iš Anglijos, turi gauti pilietybės dokumentus, jei nori tapti Kanados piliečiais. Pirmiau taip nebuvo. Visi kanadiečiai skaitėsi britų subjektais. Ant užsienio paso jau žymima, kad jo savininkas yra kanadietis. Auga reikalavimai priimti grynai kanadišką vėliavą ir himną.

Vienu žodžiu, Kanada eina prie pilnos nepriklausomybės. Tiesa, užsienio kapitalo investimentai sunkina tąėjimą, bet faktas palieką faktui, kad Kanada liuosojasi iš kitų dominacijos.

Dabar, kokį gi žygi atli-

Laiškas L. Balsui

Gerbiamas L. Balso redaktorau. Prašau patalpinti šį mano laišką jūsų laikraštyje.

Čia neminėsiu mano pabėgimo smulkiai, nes gal kam neįdomu, o kitiems pasitarus propagandai. Pora metų atgal pasiekiau Kanadą per Vokietiją iš Tarybų Lietuvos.

Pirmiausia, esu Lietuvos pilietis, ten gimęs ir užaugęs. Mačiau karą savo atviromis akimis. Mačiau bloga ir gera. Buvau pavalgęs ir alkanas. Į partiją niekad nepriklausiau nei nepriklausomas laikais, nei prie vokiečių, nei prie rusų. Tad rašysiu viską teisingai.

Paskutiniu laiku prieš mano pabėgimą gyvenau Vilniuje. Per mėnesį uždribau 2.120 rublių, kaip kada daugiau, ar mažiau. Turėjau kambarį, už kurį mokėjau 18 rublių 50 kapeikų per mėnesį. Man neatskaitė nei už ligoninę, nei kitų mokesčių. Butas buvo geras. Turėjau baldus nuosavus ir radio. Darbas buvo pastovus ir netoli reikėjo eiti į darbovietę.

Per radio dažnai girdėjau varomą propagandą, neva vakaruose yra labai gerai gyventi ir viskuo aprūpintas, taip, kad geriau nereikia. Susigundžiau. Pabėgau iš savo gimtojo krašto. Pasiekiau V. Vokietiją. Mane pasiuntė į Fridland, netoli Goetingen trikampo, kur susiduria anglų, rusų ir amerikiečių zonos. Čia aš pamačiau visą gerumą savo akimis. Barakų susidaro kelios eilės, viena prie kitos sustatytos, visos iš skardos, atrodo kaip bačkos, kiekviena barake po 12 lovų vienoje eilėje ir kitoje.

Arbeitsamtas per savaitę mokėjo tris doičmarkes. Kitų darbų nebuvo, tai iš pašonės nebūvo kur uždirbti. Žmonių buvo labai daug, visokių kraštų, kaip tai: vengrų, lenkų, jūgoslavų, rytinių vokiečių ir kitų tautybių. Su kuo nekaltėsi, visi sako: "Kad būčiau žinojęs, būčiau nebėgęs".

Nuvažiavau į Goetingen miestą. Ten languose visko pilna, visokių prekių, bet gaila, aš negaliu nieko pirkti, nes mano tuščia kišenė.

Lageryje pranešė, kad galima užsirašyti į Kanadą. Su džiaugsmu užsirašiau. Kas už kelionę mokėjo, aš nežinau. Kanadą pasiekiau pavasarį. Porą mėnesių gyvenau be darbo Immigration Hotely. Vidury vasaros darbą gavau ant ekstra gėgės ant gelžkelio. Dirbau net iki kalėdų. Dabar esu be darbo. Unemployment Insurance man neduoda, sako per mažai šampų turiu. Tai negaunu nei darbo, nei unemployment apraudos.

Atsivėrė tikras vaizdas prieš akis. Važiok kur nori, pirk ką nori, dirbk kur nori, gyvenk kur nori. Važiok kur nori, vistiek darbo nerasi, kad galėtum pragyventi. Ieškok kur nori darbo, bet jo niekur nerasi, nes ieško šimtai tūkstančiai. Gyvenk kur nori: jei nesumokėsi už kambarį iš anksto, tai tave išmeta iš kambario; tada gyvenk kur nori, nors ant gatvės.

Krautuovėse visko pilna, tau siūlo pirkti, bet gaila, nėra pinigų ir tau vargšė žmogau tie pirkiniai neprieinami, nes tu neturi pinigų.

Dabar aš matau Vilnių, iš kurio pabėgau. Ten nors kiek brangiau, bet visuomet galima buvo pirkti reikalingiausių daiktų. Aš nebijoju, kad negausiu darbo; nebijoju, kad mane išvarys iš kambario; ir, kur reikalas buvo, galėjau važiuoti netrukdomai.

Dažnai laikraščiuose, o ypač Nepriklausomoj Lietu-

voj, pilna visokios propagandos prieš Lietuvą, prieš jos tvarką, net prieš atskirus asmenis. Tie, kurie taip rašo, jiems nerūpi Lietuva, jos gerėjantis gyvenimas. Jiems rūpi, kad daugiau įbauginti žmones, kad jie nerašytų nei laišku, nesužintotų tikros teisybės.

Atsimenu labai gerai, kaip vokiečiai važiuodavo po kaimą dvių policininkų lydimi. Atimdavo net paskutinę karvę iš šeimos. Paimdavo grūdus, retkarčiais net patį šeiminiųkų išveždavo į Vokietiją darbams už tai, kad neišpildė uždėtus duoklės. Susitikau keletą buvusių policininkų, kurių širdys pilnos nuodėmių. Iš jų rankų darbo liko daug šeimų nuskriaustų, iš kurių vyrai daugiau nesugrįš. Jie nežino, kad esu net liūdininkas jų darbų. Jiems nepasakiau, kad esu vos pora metų iš Lietuvos.

Šiandien gailiuos savo darbo, buto, kurį turėjau. Gaila savo kalbos, papročių, kurių man dabar labai trūksta.

Pabėgėlis

Bellshill, Scotland

Sausio 1, 1959 m., Lietuvos Darbininkų Draugija su-ruošė (nariams veltui) puikų šeimynišką vakarą, kuriame dalyvavo gražus būrelis LDD narių ir keliolika pašaliečių svečių.

Bendroji vakaro eiga ir visų dalyvių noutaika buvo labai pavyzdinga — graži. Matyt, visi buvo pilnai pasitenkinę.

Gerbiamos mūsų gospadinės, Ona Bauraitienė, Kastancija Kmielienė, Marijona McLuskiūtė ir Mrs. Simonaitė-Scott, gausiai stalus apkrovė įvairiaisiais skaniais užkandžiais ir vaisino svečius degtine, alučiu ir karšta arbatėle, kai šaudyklės vikriai narstė nuo vieno stalo prie kito, stengdamosios visus svečius užganėdinti.

Bravo, gospadinės! Ačiū jums. Tokios pavyzdingos tvarkos, svečių nuotaikos ir gospadinių darbuotės lengva užtikti.

Vakaro vedėjas A. Bauraitis kumštelia man į pašonę ir sako: "Mūsų darže viskas gražu ir gerai". "Taip", sakau, "geriau negali būti".

Svečiams besilinksminant, A. Bauraitis pasakė keletą žodžių į svečius ir prisiminė apie užsieniuose leidžiamą darbininkišką spaudą. Trumpai nupiešė sunkią progresyvių laikraščių būklę ir pažymėjo, kad pažangūs laikraščiai, kaip Liaudies Balsas, visuomet kovoja už darbo žmonių reikalus prieš dvarininkus ir fabrikantus. Baigdamas prašė visų liuosu noru sulig išgalės paremti

Liaudies Balsa. Atsiliepė sekančiai:

LDD aukėjo 5 svarus, J. Mocevičius 1 svarą, A. Bauraitis 10 šilingų, O. Bauraitienė 10 š., K. Papiliauskas 10 š., P. Malakauskas 10 š., A. Jerusevičius 5 š., J. Papluskas 5 š., A. Geležiuonas 5 š., A. Bartkus 5 š., J. Bauraitis 5 š., A. Sinkevičius 5 š., J. Virbitskas 5 š., D. Venskus 4 š., M. Banavičius 2 š. ir 6 penus, Ant. Anskaičiūtė 2 š. 6 p., Adelė Anskaičiūtė 2 š. 6 p., J. Papluskas 2 š. 6 p., J. Vasiliauskas 2 š. ir Papiliauskiene 2 š. Smulkių 2 š. Viso 10 svarų ir 15 šilingų.

Vakaro vedėjas A. Bauraitis išreiškė visiem aukotojam už duosnumą darbininkiškai spaudai širdingą ačiū. Publika jį už šį garbingą pasidarbavimą apdovanojo aplodismentais.

Pilnai pasitenkinęs A. Bauraitis sako man: "Ir vėl viskas gerai".

Taip, viskas gerai. Ir iki pat galo būtų buvę viskas gerai, jei nebūtų neigriuvęs Vincukas iš pasuolio ir ne užsipuolęs ant mūsų. Bet, ant nelaimės, tas Vincukas "išlindęs iš pasuolio" užsipuolė ant A. Bauraičio šaukdamas: "Ką tu čia darai, Liaudies Balsui pinigų renki? Tai gėda, įžeidimas publikos. Liaudies Balsas dabar nereikalingas, nes Lietuvoje dvarų nėra, už kumečių reikalus kovoti dabar nereikia".

Aš ir sakau Bauraičiui: "Tai tau viskas gerai — gūžą kakton ir gavai". Bet Bauraitis gerai atkir-

to tam Vincukui: "Pinigai visur renkami, net ir bažnyčioj maldų laiku, ir niekam nebūna įžeidimas nei gėda. pirmoj eilėj, tai pačiam būtų gėda viešai rodytis tokiu siaurapročiu, nuo galo nosies iki viršutinės lūpos nematančiu žmogum. Tau tik Lietuvos dvarai buvo žinomi. Jeigu Lietuvoj dvarų nėra, tai tau rodos, kad ir visam pasaulyje jų nėra. Gal neklysiu sakydamas, kad ne vienas mūsų tautietis lietuvis ir šiandien Amerikos, Kanados, Brazilijos, Australijos ir Argentinos dvaruose sunkiai dirba".

Vargšas Vincukas neapsižvalgė, kur koją deda. Užmynė grėbliui ant galvos, o grėbliakotis — pokšt kakton.

Sportas

Iš Winnipegio Lietuvių Klubo Susirinkimo

WINNIPEG. — Šių metų sausio 31 dieną vakare atsibuvo Winnipegio Lietuvių Klubo metinė vakarienė, o vasario 1 dieną toje pačioje Klubo svetainėje, 240 Manitoba ave., 2 valandą po pietų, atsibuvo Klubo metinis susirinkimas. Narių dalyvavo 42. Naujų narių buvo priimta 4: Lepškaitė - Bolbonienė ir jos vyro motina, ir du iš naujųjų ateivių, grosernikas J. Demereckas ir winnipegiečiams žinomas iš korespondencijų Koštas Strikaitis. Tikimės, kad nauji nariai prisidės prie mūsų Klubu ugdymo.

Pati Klubu valdyba ir revizijos komisija išdavė gražius raportus apie Klubu stovį ir pereinamais metais nuveiktus darbus.

Susirinkimas praėjo labai gražioje nuotaikoje. Tai nuopelnas susirinkimo pirmininko draugo Juozo Radzevičiaus, kuris sugeba susirinkimus tvarkingai vesti. Šiais metais jis nuo pirmininko atsiskakė.

1959 Metų Valdyba

Išrinktas naujas Klubu komitetas pareigomis pasiskirstė sekančiai:

S. Krisčius, pirmininkas.
J. Radzevičius, vicepirmininkas.
M. Vidrukas, izdininkas.
P. Kumpauskas, finansų raštininkas.
J. Demereckas, užrašų raštininkas.
Alternatais: J. Banikonis ir Bareikis.

Nuo savęs sveikinu naują Klubu valdybą ir linkiu jai geriausio pasisėkimo vesti Klubu reikalus.

Senas Klubietis

Kanados Nacionalj Parką per 6 mėnesius aplankė 3,683,600 asmenų.

Sveikata

Augalinių aliejų svarba

Kad augmeniniai aliejai iš tikro svarbūs ir naudingi žmogaus sveikatai palaikyti, patvirtina mokslininkų tyrimai. Tai yra sėmenų, grūdų, riešutų bei daržovių aliejai. Aliejai išspausiti iš medvilnės grūdų, iš kukurūzų, iš riešutų (walnuts, peanuts). Šitokie augaliniai aliejai turi esencinių riebalinių rūgščių (essential fatty acids), o šitos rūgštys ir yra pats gerumas. Jos sėkmingai padeda palengvinti ir apmaltiinti širdies ir arterijų gedimą.

Bent keliose ligoninių klinikose, ambulatorijoje, taipgi sanatorijų skyriuose, per keliolika metų buvo širdies bei arterijų ligonių tyrimai (Kalifornijoje, matabolinių tyrimų įstaigų, daktaro Kensilio vadovaujamoj gydytojų grupėj, taipgi Harvardo medicininėj mokykloj, daktaro Rutšteino vadovybėje).

Tie ligoniai sirginėjo širdies bei arterijų gedimo ligomis, net ir tokiais, kaip koronarinė — karūninių širdies arterijų degeneracija — išsigimimas, krūtinės anga — širdies priepuolis. Gydytojai priskirdavo jiems maistą, su žymiais augalinių aliejų kiekiais, o tie aliejai visi turi tu esminių esencinių, riebalinių rūgščių — bendrai vadinamų linoleinių rūgščių.

Tie gydytojai ir paskelbė savo rezultatus su ligonių grupiniu, penkiasdešimts su viršum širdies sutrikimo paliogėlių. Buvo jų taip apsilpusių, kad vos galėjo pavilkti trejetą trumpų blokų. O po keturių dietos mėnesių jie galėjo lengvai vaikščioti ir vaikščioti be nuovargio, be uždusimo.

Su šitokia dieta nebuvo nė vieno koronarinės trombozės priepuolio, širdies arterijų užsikimšimo smūgių.

Pirma visi šitie ligoniai turėdavo savo kraujo plazmoje per daug cholesterolio — gyvulinių riebalų rūšies. Moksliniai laboratorijose tyrimai susekė, kad augalinių aliejų esencinės riebalinės rūkštys pašalina prisigrudusias arterijų plėvelėse riebalines nuosėdas. O šitokios riebalinės nuosėdos ir padaro arterijų sutūžimą — arteriosklerozę, kuri daugiausia numarina žmonių JAV. Arteriosklerozė susiaurina arterijų spindį, ir jos geriau užsikemša kokiu atsitiktiniu kraujo krešuliu, ir tada toj vietoj sustoja kraujo apytaka. Tai ir smūgis, apopleksija, širdies priepuolis.

J. J. Kaškiaučius, M.D.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Lily Jermalinskienė (Smitaitė) susilaukė dukters. Motina ir dukterė jauciasi O.K.

Serga J. Knistautas, J. Vekteris. Abu gydosi namie.
V. Labūnas randasi Notre Dame ligoninėj, o T. Laurinaitis (jaunuolis) St. Alexander ligoninėj.

Linkiu visiems greitai pasveikti.

Numirė B. Kontautienė (Giedrimaitė), sulaukusi 84 metų amžiaus. Paliko nuliūdime vyrą, sūnų ir dukterį.

Kanadon atvyko prieš pirmą pasaulinį karą iš Lietuvos, Godunovo valsčiaus, Telšių apskrčio.

Taipgi mirė J. Dereskevičius, sulaukęs 46 metų amžiaus. Jis gimė Montreale. Paliko nuliūdime dukterį, motiną ir dvi seseris. Su žmona buvo persiskyrę daugelį metų atgal.

K. Varaška išvažiavo į JAV ant sesers laidotuvių. Reiškiau jam gilią užuojautą liūdėsio valandoje.

Namai, statyti prieš 1 gegužės, 1951 m., Kvebeko provincijoj pasilieka po bendrų kontrolės. Gyvenantiems tuose namuose nereikalinga rašytis sutartį ateinantiems metams, nors savininkai ir reikalauja to.

Jei jūs išnuomojat tokius namus ir nuoma brangesnė, negu pirmiau gyvenusio, tai turite kreiptis į Rent Control Board, 306 Graig St. E., ne vėliau 60 dienų nuo pasira-

šymo sutarties. Klauskite Clarence Rosenhek.

Nuomininką galima išmesti iš namų, jei nesumokės už 3 savaites. Taipgi galima atgauti namus norint pačiam apsigyventi arba sūnui, dukteriai ar tėvam užleisti.

Pernai Kvebeko provincijoj stambiai statybai buvo išleista virš \$2,000,000,000, kurių pusė buvo išleista Montreale.

Stambiai statybai trūksta inžinierių.

Trūkstant lėšų, pernai Montreale Lyga Kovai Prieš Vėžį nutraukė 68,889 mažiau krūtinių nuotraukų, negu metai prieš tai.

MTC pirmininkas Mr. Dupron pranešė, kad šiemet nekels fėro, nors turėjo nuostolių \$709,032. Viso pajamų buvo \$36,020,723.

Kvebeko provincialė valdžia surenka taksų tik iš

nuosavybių per metus \$40,000,000 vien Montreale.

Praėjusiais metais Kvebeko provincija eksportavo sekantį:

Asbesto už \$815,269 (947,046), cemento už \$1,828,893 (\$1,975,547), kalkių 385,811 tonų (409,789 tonų), molinių gaminių už \$9,736,280 (\$8,263,787), aukso 962,668 uncijų (920,946 uncijų) ir sidabro 3,629,884 uncijas (3,326,465 uncijas).

Skliausteliuose parodomos skaitlinės už metus prieš tai.

1958 metais Kvebeko miškuose dirbo 150,000 darbininkų. Jie dirba ir dabar.

Vasaros metu miškuose dirba 20,000 darbininkų.

Algomis darbininkams per sezoną kompanijos išmokėjo \$60,000,000. Kiek pasidarė pelno — nesako.

Ateinančią vasarą pradės statyti Montreale 5 dangorėžius, kurių aukštis sieks 600 pėdų.

Sakoma, kad ateityj Montreale susilygins su New Yorku.

Surinko Montrealietis

Dar žodis Dėl Pašalp. Dr-jos Įsikūrimo

MONTREAL. — Kaip jau skaitytojui žinoma, ypatingai, tikiu, tai domina Dr-jos narius, kurie skaito laikraštį, kad Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugijai atšventus savo 30 metų gyvavimo sukaktį. Liaudies Balse tilpo dvi prieštaraujanti korespondencijos. Viena, sausio 23 d. laidoj, kurioje LB korespondentas aprašė ką jis girdėjo

tame nepaprastame Dr-jos susirinkime. Kita korespondencija, vasario 6 d. laidoj, su kritika LB korespondentui, kad jis neteisingai aprašė ir perstatė Dr-jos kūrėjus.

Nesinorėtų eiti į polemiką ir kiršinti narius, kuomet Dr-joje, kiek LB korespondentui žinoma, asmeniškai ginčai jau seniai išgyvendinti ir tarp narių vyrauja gana broliškas sugyvenimas. Priešingai, jei tai būtų nuosėdi pastaba dėl apsilenkimo su tiesa, kuri kartais visai be blogų norų gali įsikverbti, reikėtų tik padėkoti. Tačiau taip nėra. Antroji su Dr-jos nario parašu korespondencija rodo, kad čia nesiekta patikslinti LB korespondentą, bet išlieti neapykantą prieš Dr-jos narij ir,

ko gero, prieš patį LB korespondentą, primetant jo tikrumui abejonių skraistę ir žodžius, kurių jis nėra rašęs. Todėl laikau sau už pareigą būtinai atsakyti Dr-jos nariui į neteisingus primetimus.

Pirmoj eilėj, visi kas buvo tame susirinkime, o jis buvo gana skaitlingas, ir girdėjo susirinkimo eigą, tai korespondencijoje matė, kas skaitė, kad ten perstatyta dalykai taip, kaip jie susirinkime buvo apkalbėta. Susirinkime nieks neminėjo šakalio buvus pirmuoju pirmininku, tai kaip tada LB korespondentas galėjo išlaužti iš piršto ir rašyti, tai viena.

O antra, negalima kaltinti net ir dabartinės Dr-jos valdybos, jei to nepriminė. Valdyba, kaip viskas rodė, nuosėdi riuošėsi prie 30 m. Dr-jos gyvavimo paminėjimo ir kadangi nė vienas iš jų nėra buvęs Dr-jos kūrėju, valdyba sau tos garbės nesisavino, bet iš anksto pakvietė pirmuosius Dr-jos kūrėjus, kurie dar gyvi, tepriklauso Dr-jai ir, čia gyvena, susirinkime pakalbėti. Kalbėjo trys iš jų: Šipelis, Kiškis ir Gudas. Nė vienas pirmosios valdybos sąstato visiškai neprisiminė ir viską žinaš Dr-jos narys vietoj kaltinti juos už tai, arba dar geriau — pats save, kaltina LB Korespondentą.

Faktų šviesoje ir teisingumo dėlei, LB korespondentas vistiek pasilauko savo ir tai gali būti liūdiminkais visi nariai, kurie dalyvavo susirinkime, kad korespondencijoj faktai paduota teisingai, aprašyta tai, kas buvo kalbėta. Atitinkamai buvo pagerbti pirmieji Dr-jos kūrėjai ir tas atžymėta ir korespondencijoj. Jei šakalys nebuvo išskirtas susirinkime, negalėjo jo išskirti ir korespondentas. Bet ir jis buvo tinkamai pagerbtas kartu su kitais.

Žodis dėl pirmojo pirmininko. Po šio įvykio, LB korespondentas pasiteiravo pas pirmuosius narius, kurie veikiantą prieš Dr-jos narij ir,

kaip ir kritikas, ir štai kokių duomenis jie paduoda: Dr-ja pradėjo formuotis 1928 m. gegužio mėnesyj. Dar mažai grupei esant, birželio mėnesyj, tiesa, buvo paskirtas laikinu pirmininku P. Šakalys, bet tą pačių metų rugsėjo mėnesyj, laikant jau kaip draugijos susirinkimą, oficialiai buvo praves-ta valdybos rinkimai ir čia pirmininku buvo išrinktas M. Gudas. Kiti valdybos nariai, manoma, tie patys pasiliko, kaip ir Dr-jos nario minima. Taipgi, kaip matome ne taip jau toli nuo tiesos atsitraukta ir jei kas nors būtų susirinkime pastebėjęs, be jokių karščiavimųsi, dalykas būtų išsirišęs.

Tuo labiau negalima praileisti neteisingų primetimų M. Gudui (ir kartu, žinoma, ir LB korespondentui) už savinimašį visų Dr-jos nuveiktų darbų, nes čia, matyt, ir glūdi pati pagrindinė Dr-jos nario priežastis, kad kyštelti neapykantos ragutį prieš Gudą. Pats savo minty susikoncentravusius žodžius sukiša M. Gudui bur-non ir rašo, kad Gudas sakęs, o LB korespondentas pakartojęs laikraštyj, būtent, kad "pirmas šios Dr-jos pirmininkas kūrėjas, konstitucijos rašytojas, są-lės budavotojas ir t.t. M. Gudas".

Faktas yra, kad M. Gudas susirinkime kalbėdamas nesisavino visų šitų darbų, kaipo jo padarytų, o tik prisiminė bendrais bruožais, kas Draugijos buvo nuveik-ta arba planuota nuveikti ją budojojant, tai ir viskas. Žmogaus žodžius aperčiant kojom į viršų, tiesa, galima rašyti, gal atsiras kas patikės. Betgi korespondencija intis apersti kojomis į viršų, tai Dr-jos narys imasi neįmanomo darbo. Tegul Dr-jos narys pacituoja iš tos korespondencijos kur būtų pasakyta, kad M. Gudas buvo "pirmas kūrėjas, konstitucijos rašytojas, sąlės budavotojas ir tt."

Kviečiu Dr-jos narij dar sykj perskaityti tą mano korespondenciją ir palyginti tiesą su savo išgalvota nesamone, tač gal tas padės atsistoti ant blaivesnio kelio.

LB Koresp.

kaip ir kritikas, ir štai kokių duomenis jie paduoda: Dr-ja pradėjo formuotis 1928 m. gegužio mėnesyj. Dar mažai grupei esant, birželio mėnesyj, tiesa, buvo paskirtas laikinu pirmininku P. Šakalys, bet tą pačių metų rugsėjo mėnesyj, laikant jau kaip draugijos susirinkimą, oficialiai buvo praves-ta valdybos rinkimai ir čia pirmininku buvo išrinktas M. Gudas. Kiti valdybos nariai, manoma, tie patys pasiliko, kaip ir Dr-jos nario minima. Taipgi, kaip matome ne taip jau toli nuo tiesos atsitraukta ir jei kas nors būtų susirinkime pastebėjęs, be jokių karščiavimųsi, dalykas būtų išsirišęs.

Tuo labiau negalima praileisti neteisingų primetimų M. Gudui (ir kartu, žinoma, ir LB korespondentui) už savinimašį visų Dr-jos nuveiktų darbų, nes čia, matyt, ir glūdi pati pagrindinė Dr-jos nario priežastis, kad kyštelti neapykantos ragutį prieš Gudą. Pats savo minty susikoncentravusius žodžius sukiša M. Gudui bur-non ir rašo, kad Gudas sakęs, o LB korespondentas pakartojęs laikraštyj, būtent, kad "pirmas šios Dr-jos pirmininkas kūrėjas, konstitucijos rašytojas, są-lės budavotojas ir t.t. M. Gudas".

Faktas yra, kad M. Gudas susirinkime kalbėdamas nesisavino visų šitų darbų, kaipo jo padarytų, o tik prisiminė bendrais bruožais, kas Draugijos buvo nuveik-ta arba planuota nuveikti ją budojojant, tai ir viskas. Žmogaus žodžius aperčiant kojom į viršų, tiesa, galima rašyti, gal atsiras kas patikės. Betgi korespondencija intis apersti kojomis į viršų, tai Dr-jos narys imasi neįmanomo darbo. Tegul Dr-jos narys pacituoja iš tos korespondencijos kur būtų pasakyta, kad M. Gudas buvo "pirmas kūrėjas, konstitucijos rašytojas, sąlės budavotojas ir tt."

Kviečiu Dr-jos narij dar sykj perskaityti tą mano korespondenciją ir palyginti tiesą su savo išgalvota nesamone, tač gal tas padės atsistoti ant blaivesnio kelio.

LB Koresp.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS
Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prrašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service
1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

SUEMĖ ST. CATHERINE TRUST CO. PLĖŠIKUS

MONTREAL. — Čia suimti trys asmenys, kurie įtariamai esant dalyviais didelio apiplėšimo St. Catherine Trust Co. Plėšikai išsinešė iš tos kompanijos seifų \$600,000.

Esą manoma, kad šitie asmenys bus dalyvavę ir apiplėšime trusto kompanijos Brockvilyje, gegužės mėnesij. Ten plėšikai išsinešė \$10,000,000 vertės bonų ir pinigų.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždaugelius, kilimus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI. 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakaro

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė atnaujinų prenumeratų ir nuo V. Lukšo \$1 aukų.

A. Serbenta, Buffalo, N. Y., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą.

A. Gukas, Hot Springs, Ark., užrašė naujų ir atnaujino prenumeratų Lietuvon.

A. Galinaitis, Toronto, negalėjęs dalyvauti LB vajas užbaigtuvėse paaukojo \$2.00

J. Stanley, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujinų prenumeratų ir nuo vieno mėnėsio 50 c. aukų.

J. ir Adele Uzunariai, Wondsor, Ont., prisiuntė atnaujinų prenumeratų ir nuo detroitiečių \$15.00 aukų.

Aukojo: Detroito Lietuvių Moterų Klubas \$10.00; klubo narės susirinkime sudėjo \$4.00 ir du skaitytojai atsinaujindami prenumeratas paaukojo po 50 centų.

Alg. C.inkus, Vancouver, B. C., prisiuntė atnaujinų prenumeratų ir nuo J. Kriščiūno \$3.00 aukų.

M. Vidrukas, Winnipeg, Man., prisiuntė atnaujinų prenumeratų ir \$3.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Savikey \$2.00 ir P. Civilis \$1.00.

A. Samuolis, Chicago, Ill., prisiuntė atnaujinų prenumeratų ir \$5.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Juodaitis, R. Samolonis, P. Sadeikis, A. Grincius ir J. Slauncauskas po \$1.00. Atnaujinime prenumeratų ir aukų surinkime gražiai pasidarbavo P. Malinauskienė.

M. Deedas, Red Lake, Ont., prisiuntė nuo K. Zaleno \$5.00 aukų ir užrašytą naują prenumeratą į Lietuvą.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujinų prenumeratų ir nuo L. Š. \$6.00 aukų.

Dom. Jokubaitis, Toronto, per J. Valūną, paaukojo \$5.00. Aukos pridotos pirmiau ir minėtos spaudoje, tik tada nebuvo pažymėta

nuo ko. Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo: G. Žebrys, New Westminster, B. C., \$1.00; A. Paukštys, Miami Fla., \$1.00;

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Trumpai Apie Viską

Kuomet Trans - Canada vieškelis bus užbaigtas, jo ilgis bus 4,571 mylia.

Maskvoje yra 1,000 knygynų. Montreale 9.

John Cabot atrado New Foundlandą 1497 metais. Bet New Foundlandas yra jauniausia Kanados provincija.

21 procentas Kanados fermerių išnuomoja savo farmas kitiems, o patys gyvena Floridoje.

Yukon Teritorija, kur aukso gamyba prasidėjo 1896

metais, pagamino aukso už \$300,000,000.

Brazilija užaugina pusę visame pasaulyje sunaudojamų kavos.

Surinko Montrealietis

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiėpų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

M. SLUCKIS

Vėjų Pagairėj

Apsakymas

(Tąsa)

Svetima jai tapo motina, paskendusi praecityje kaip slogiame sapne, amžinai dusaujanti dėl sūnaus. Dar syetimesnis buvo tėvas, irgi dažnai minėdavęs sūnų, bet kitaip negu motina. Ne tėviška meilė guodė senį — piktas kerštingas pasitenkinimas Rimanto darbais. Savo brolio Kastę nekenčė, nekenčė nuo tos nakties, kai šlykščiai ją palietė. Vieniša ir niekam nereikalinga pasijuto, Justinui su panieka nusigržūsus. Nebelankė, nebe-guodė lakios svajonės, o jei ir pasvajodavo, tai nebė taip drąsiai ir ne apie tai, kas bus — apie tai, kas praėjo ir nebegrįs. Nesuprato paprastutės dagilėlio giesmės, rytais nesidžiaugė žibančiais rasos lašelais, o saulėlydžiai, atsispindėję skaisčia-me vandenyje ir trobų languose, nežaidė jos akyse. Nieko nebesakė jai krūmų šlamesys, švelnus ertiuko snukutis, vandens teluskenimas šulinyje.

Ankstytas rytas buvo gelsvas kaip piaunami rugiai, o ras kvėpėjo avietėmis ir alyviniais obuoliais. Giedra Kastės nedžiuginė, o juk taip neseniai užtekdavo vieno saulės šypsni, kad imtų dainuoti ir straksėti lyg kielė.

— Kas-tyy-te! — vis dar nenurimo motina. — Šaukiam, šaukiam, prisaukti negalim!

Kastė tingiai atkišo siekė.

— Šaukėt? Kiaušinių vėl neradau.

Tėvas nė nežvilgterėjo siekelin, užgulęs plakė dalgi.

— Bala juos! Didesnis geras niekias eina!

Motinai kiaušiniai ne akmenys, būtų dar ilgai bambėjusi, visus pašalius griozdama, bet ir tėvui, ir jai rūpėjo kas kita.

Kastė laukė.

— Kažin kaip tas mūsų Rimantas, — užtraukė seną giesmę motina. — Seniai bebuvo atsilankęs. Nebeišmanau, ką ir daryti. Gal nevalgęs bastosi, gyviūs šeria? Dieve, dieve!

Kastė jau nebesiklausė. Motinos balsas sklido iš toli, tarytum ji skystųsi kam nors gričioje.

— Mes kol kas bent sūtūs ir po stogu. O jam, vargšeliui, žemė — paklotas, dangus — apklotas. Apatinių švairių porą idėčiau, lašinių paltelę, džiovintų sūrelių... Anksčiau tai vis pareidavo, o dabar akis pražiūriu. Ir kokio galo dar sulauksim —

vienas dievas žino... .

Tėvas piktai kaukštelėjo per dalgi.

— Nutilk gi tu su savo poteriais! Va, Kastė, nuneš!

Kastė nustebo ir sumišo.

— Ką nunešiu? Kur jį rasiau? Kas rugius ims? Nėjau ir neisiu!

— Tšš! — sudraudė tėvas ir, skaudžiai suspaudęs alkūnę, pasivedėjo į šalį. — Bala tuos rugius! Kol gyvi, turim vienas kitam padėti, išvien laikytis. Prapulš Rimantas, ir mes prapuolė. Atmink, kad jis tau brolis!

Kastė krūptelėjo. Juk tą patį su panieka drėbė Justinas "Tu bandito sesuo! Banditė!"

Ką ji bedarytų, kur besitų, vis tiek visi badys pirštais ir kartos tą patį.

Kad jau sesuo, tai sesuo!

Kraujas siubtelėjo į veidą, skaisčiai nudažė skruostas.

— Duokit, nunešiu!

Nudžiugęs tėvas prisikišo prie pat dukters, pašnibždėjo:

— Ažuola, tą didžiulį, už degesį, rasi?

— Kur per Jonines bernai smala degindavo? — paklausė duktė perdziūvusia burna.

— Tas pats! Pakišk po šakų krūva... Stribas pasipainios ar kas — sakyk, uogauju... šiūptelsi pora saujų aviečių į krepšį... Tavęs juk mokyti nereikia — pati su-manumo turi... .

Karštligiškas nerimas pagavo Kastę. Vos sulaukė, kol motina prikraus pintinę.

O motina stengėsi sukimšti į vieną krepšį pusę kameros. "Va, duonutės kepaluką idėsiu" kalbėjo pati sau, o dėjo didžiausią kepalą. Dešros žadėjo galėję įsprauti, o sutalpė kelias ringes. Piaustė, drožinėjo lašinių paltį, niekaip negalėdama sugrūsti. Čia brukio džiovintus sūrius, čia juos atgal traukiojo. Nepamiršo ir rožančiaus, įleido į patį dugną. Atbėgęs tėvas išmetė lauk sūrius, vietoj jų įguldydamas butelį ir sunkų baltą maišelį.

Kastė ilgai prausėsi prie šulinio, paskui rinkosi suknelę. Rūpestingai pynė kassas ir staipėsi prieš veidrodį, nors nematė kasų ir drėbančių pirštų.

Puošėsi tarytum į šermenis eidama, bet vis dėlto puošėsi.

Išėjo ji sunerimusi, neat-aušusi, kas žingsnis dar labiau save kaitindama. Kad jau sesuo, tai sesuo! Manė tuoj pastos kelią pavojai, o

gaubė tik ryto vėsa, kai leidosi į lomą, ir kepino karšta saulė, kai kopė į šlaitą. Sunkus krepšys spėjo ištempti rankas, lyg ji neštų akmenis, iš dobilų surinkusi. Švokštė dalgiai, stuksėjo sunkūs pivėjų žingsniai, užuovėjoje zvimbė vapsvos. Kastė nesuko į šalį, drožė tiesiai pro žmones, pro blykčiojančius dalgius. Dėjosi išlepinta, per darbymetį uogauti įsigėdusi mergaitė, linksmai juokavo kalbinama, tačiau lyg nesavu, svetimu balsu. Ir tas jos balso skambesys daugiau šiurpino nugara, negu smalsūs pakelėję dirbančių žmonių žvilgsniai. Kad jau sesuo, tai sesuo! Netgi troško, kad vyras, stumias į kalną dviratį, būtų ne kas kitas, o grynėjas. Nesudrebėtų ir neišbaltų — pro šalį eidama, nusijuokytų į akis. Tačiau niekas Kastės neklausė, kur ji eina ką neša.

Mišką darbymetė tarsi šluote išslavė. Nešnarejo, nešūkavo uogautojai, nesibrazdino su maišais žoliautojai. Ramiai ir taikiai, visai kitaip, negu jų kalvoje šlamėjo medžiai. Vėjas sukuriavo viršūnėmis, nesiekdamas žemės, vos teliuskuodamas šiltą, kvapų orą. Sumirgėjus avietynei, Kastė stabtelėjo pasiugauti. Aplink raudonuote raudonavo, o didelės it kankorėžiai uogos, vos šakelė atkėlus, biro ant žemės.

Kastė braukė saujom, ir mažai mergytė kimšo uogas į burną. Nuo varvančios sunkos greitai paraudo pirštai, nusidažė skruostas, ir tik iki soties prisismaguravusi, atsiminė tėvo patarimą. Šiūptelėjo į kupiną krepšį saują, bet uogas nuriedėjo į žolę, tarsi vandens lašai nuo žaisies.

Kad sesuo, tai sesuo! Brisdama iš avietyno, Kastė stengėsi galvoti tiktai apie brolių. Bandė įsivaizduoti Rimantą kenciąntį, sulygsį, net sužeistą, bet ir tvarsčiais apmūturuiota galva jis negraudino, nekurstė meilės, nesuklė užuojautos. Taip norėjo prisiminti, ką nors gero, šveinaus, kas žiebtų užgesusią sesers meilę! Ar jie kada nors ejo, sulpinę delnus? Niekaip neatsiminė. Užtat juste pajuto kietus Rimanto kumščius, ir sukaudė kadaiše vytelėmis sucaizytos blauzdos. O štai prieš paties riešo ir dabar rūduoja žarstekliu įspirginta vieta... O kiek kartų jis išmušė jai iš rankų sviestuo-tą duoną, išlupo iš burnos apčiulptą saldainį, išspardė atokaitoje suguldytas lėles! Ir pagaliau ta jo ranka, nuo kurios prisilietimui ir dabar dreba jos kūnas...

Kastė įtikinėjo save, lyg kokią pašalinę, jog Rimantas ne toks jau blogas, nors nieko šviesaus ir gero nepri-siminė. Tiesa, motina dažnai pasakojo, kaip Kastei, dar visai mažulytei, bitės sugėlė koja, o Rimantas verkdamas parnešė ją iš ganyklos... Paaugęs jos nebeskriaudė, tiesiog nebematė, sakėsi būtų nemėgštąs.

Koks Rimantas bebūtų — jis Margūnas, jos brolis!

Kastei prailgo kelias, pailso su savimi besiginčydamas. Net krepšys palengvėjo, kai saulės nutvieksta, iškilo ažuolo viršūnė. Netrukus sušlamėjo pats ažuolas, galin-gomis šakomis toli nuo savęs nužėręs klevus ir drebulės. O štai ir šakų krūva... Ne ažuolas, o ta juoduojanti krūva nukrėtė Kastę šalčiu. Visą kelią nebūkstąvusi, staiga išsigando, lyg šimtas akių į ją spoksotų. Paskubomis traukė iš krepšio lašinius, dešras, duoną ir bruko po žabais. Traškėjo šakos, biro nurudavę spygliai, atrodė, kad visa krūva pleška, kad rankas tuoj nusvilins ugnis. Ir iš tiesų čmė degti iki kraujo subraižytos rankos.

Atsikvėpė Kastė, krepšio dugne varnalėšų lapams sužaliavus. Pagaliau! Niekas nematė... Brolis ir tėvas bus patenkinti... Jeigu lieps, dar kartą eis... Juk ji buo-žikė, bandito sesuo! Kad ir žūtų... Kas pagailės bandito sesers? Niekas!

— Gal užsukam? — pajudino draugą Jurzdikas, seniai svajojęs apie vakarienę.

— Užsukti, sakai? — tarytum svarstė Justinas. — O ką ten veiksime?

— Ką, ką? — nepatenkin-tas niurnėjo Jurzdikas. — Na, užkasime, sušilsime... Su žmonėmis pasišnekėsime.

— Su kuo — su buožem? — apsimėdamas abejingu, paklausė Justinas.

Jurzdikas sutriko, bet tuoj susigriebė:

— Kas tau liepia su buožem? Galėsi su jų mergiote pačiulbėti.

Justinui užgniauzė kvapą, tarytum Kastės alsavimą būtų išgirdęs!

— Apie ką?

— Šimet, sako, gimnazija baigtų, jei ūkyje nereikėtų pasilikti, — gundė Jurzdikas, pasijutęs kone užstalėje. — Eilių Kastei pabersi ar kurlų biesų. Merginos lyg žvakes nuo eilių tirsta!

— Eilių, bandito seseriai eilių? — užrėkė Justinas, net kvapo pritrūkdamas. — Kokia eiles jie mums, tokias mes jiems!

— Ko širsti? Nenori — nereikia. Ale pas buožę, pasakysiu, kitą kartą saugiau. — Mažiau plepėk, bus saugiau!

Leidosi Justinas pakalnėn koja už kojos. Vis grįžėčioju į siūruojančias liepas, tarytum tuoj šmėkštels geltona suknelė, tarytum tuoj sučiurlens mielas balsas. Keista, gerai atsiminė balsą, kurį vos vieną kartą girdėjo, o veido bruožai išdilo iš atminties. Justinas užsimerkė, suspaudė akių vokus, kad geriau ją pamatytų. Bet ji nepasirodė, tik žybtelėjo kažkas geltona, tur būt, tą suknelę, kurią pievoje plaikstė vėjas. Kaip tada pievoje, panno Justinas paglostyti jos baltą, švelniais plaukeliais nuauksintą ranką. Tačiau ir dabar, vėl jos pašauktas, nepasuko iš paniurusio kelio, kuriuo brido su Jurzdiku. Nestabtelėjo ir nepašnibždėjo draugui, kad eitų į šiluonius vienas, — nors visą vasarą Kastės ilgėjos, upelio čiurlenime girdėdamos jos balsą, vėjo šlamėjime suknelės šnarsą. Margūnų kalva jam buvo užginta, ir todėl troško ilgiau pabūti nors su miela svajone. Šmėkštelėjusi geltona dėmė padvelkė šiluma. Kastė, jo mieloji Kastė, buvo čia pat, nakties glūdumoje. Vis dar nežilgė jos veido, bet jau telt šilumą, kaip jaučiamas peties prisilietimas.

— Nekantraudama Kastė atmezgė maišelį. Gelsva čiurkšle pasipylė ant samanų šovinai... .

Norėjo susemti, bet nusi-gando, kad ims sproginėti, ir atitraukė rankas.

Kastė žvilgčiojo čia į at-ristą maišelį, čia į šovinį, įstrigusį samanose. Jo tūta, dar nespėjusi pažaliuoti, blykčiojo saulėje, ir atrodė, kad jis šaltai ir klasingai šypsos... Šitai šypsos mirtis!

"Nupūsims tą velnią" stai-ga išgirdo Kastė brolio bal-są, ir pasibaisėjusi suvokė, kiekio mirtis čia šypsos... .

Jau nebebijodama, kad šo-viniai ims sproginėti rankose, kad ją gali užklupti, lyg degančias žarijas sužėrė juos į maišelį.

Įmetė maišelį į krepšį ir pasileido prie liūno tos mir-ties skandinti... .

—o—

Nejaukūs bastėsi po lau-kus, vėjai, anksti atpūtę ru-denį. Nebylus ir aklas it di-delis kurmiarausis dūlavo tamsoje Margūnų kalnas. Stovėdamas pašlaitėje, Jus-tinas klausėsi, kaip švokščia liepos.

— Gal užsukam? — pajudino draugą Jurzdikas, seniai svajojęs apie vakarienę.

— Užsukti, sakai? — ta-rytum svarstė Justinas. — O ką ten veiksime?

— Ką, ką? — nepatenkin-tas niurnėjo Jurzdikas. — Na, užkasime, sušilsime... Su žmonėmis pasišnekėsime.

— Su kuo — su buožem? — apsimėdamas abejingu, paklausė Justinas.

Jurzdikas sutriko, bet tuoj susigriebė:

— Kas tau liepia su buožem? Galėsi su jų mergiote pačiulbėti.

Justinui užgniauzė kvapą, tarytum Kastės alsavimą būtų išgirdęs!

— Apie ką?

— Šimet, sako, gimnazija baigtų, jei ūkyje nereikėtų pasilikti, — gundė Jurzdikas, pasijutęs kone užstalėje. — Eilių Kastei pabersi ar kurlų biesų. Merginos lyg žvakes nuo eilių tirsta!

— Eilių, bandito seseriai eilių? — užrėkė Justinas, net kvapo pritrūkdamas. — Kokia eiles jie mums, tokias mes jiems!

— Ko širsti? Nenori — nereikia. Ale pas buožę, pasakysiu, kitą kartą saugiau. — Mažiau plepėk, bus saugiau!

Leidosi Justinas pakalnėn koja už kojos. Vis grįžėčioju į siūruojančias liepas, tarytum tuoj šmėkštels geltona suknelė, tarytum tuoj sučiurlens mielas balsas. Keista, gerai atsiminė balsą, kurį vos vieną kartą girdėjo, o veido bruožai išdilo iš atminties. Justinas užsimerkė, suspaudė akių vokus, kad geriau ją pamatytų. Bet ji nepasirodė, tik žybtelėjo kažkas geltona, tur būt, tą suknelę, kurią pievoje plaikstė vėjas. Kaip tada pievoje, panno Justinas paglostyti jos baltą, švelniais plaukeliais nuauksintą ranką. Tačiau ir dabar, vėl jos pašauktas, nepasuko iš paniurusio kelio, kuriuo brido su Jurzdiku. Nestabtelėjo ir nepašnibždėjo draugui, kad eitų į šiluonius vienas, — nors visą vasarą Kastės ilgėjos, upelio čiurlenime girdėdamos jos balsą, vėjo šlamėjime suknelės šnarsą. Margūnų kalva jam buvo užginta, ir todėl troško ilgiau pabūti nors su miela svajone. Šmėkštelėjusi geltona dėmė padvelkė šiluma. Kastė, jo mieloji Kastė, buvo čia pat, nakties glūdumoje. Vis dar nežilgė jos veido, bet jau telt šilumą, kaip jaučiamas peties prisilietimas.

— Nekantraudama Kastė atmezgė maišelį. Gelsva čiurkšle pasipylė ant samanų šovinai... .

Norėjo susemti, bet nusi-gando, kad ims sproginėti, ir atitraukė rankas.

Kastė žvilgčiojo čia į at-ristą maišelį, čia į šovinį, įstrigusį samanose. Jo tūta, dar nespėjusi pažaliuoti, blykčiojo saulėje, ir atrodė, kad jis šaltai ir klasingai šypsos... Šitai šypsos mirtis!

"Nupūsims tą velnią" stai-ga išgirdo Kastė brolio bal-są, ir pasibaisėjusi suvokė, kiekio mirtis čia šypsos... .

Jau nebebijodama, kad šo-viniai ims sproginėti rankose, kad ją gali užklupti, lyg degančias žarijas sužėrė juos į maišelį.

Įmetė maišelį į krepšį ir pasileido prie liūno tos mir-ties skandinti... .

—o—

Nejaukūs bastėsi po lau-kus, vėjai, anksti atpūtę ru-denį. Nebylus ir aklas it di-delis kurmiarausis dūlavo tamsoje Margūnų kalnas. Stovėdamas pašlaitėje, Jus-tinas klausėsi, kaip švokščia liepos.

—o—

Nejaukūs bastėsi po lau-kus, vėjai, anksti atpūtę ru-denį. Nebylus ir aklas it di-delis kurmiarausis dūlavo tamsoje Margūnų kalnas. Stovėdamas pašlaitėje, Jus-tinas klausėsi, kaip švokščia liepos.

Kastė taip arti, jog plau-

kai kutena jo ausį ir lenda į burną.

"Ką pasakys žmonės? Mums negalima kartu vaikščioti. Tu — komjaunuolis, tu — gynėjas, o aš buožikė..."

Balsas nedreba, čiurlena lyg upelis. Bet kodėl ji slepia akis? Jos, tur būt, liūdnos...

"Spiaut man į žmonių kalbas! Juk tu paliksi Margūnus, išėisi..."

"Kur, Justeli, eisiu? Kas manęs laukia?" atsidūsta ji ir dar labiau glaudžiasi, net karšta Justinui.

"Gyvenimas laukia! Didelis, gražus gyvenimas! Pražūsi toj vėjų pagairėj..."

"Kad ir pražūčiau... Kas pagailės bandito sesers? Niekas!"

— Ką čia niurni kaip ubagas, kruopas pabėres? — pasivijo Jurzdikas, išgirdęs draugo murmėjimą. — Puspadij pametei, ar ką? Neknapsok eidamas. Ana, va, Rumšeliai...

— Rumšeliai? — atsikvošėjo Brazys, stverdamašis automato.

Prieš savaitę banditai Rumšeliuose nušovė liaudies gynėją.

Lyg Rumšelių nusigandusi, Kastė atsiplėšė nuo peties ir dingo tamsoje. Justina nukrėtė drebulys — šiltas Kastės šonas jau nebešildė. Juokai, išmisias! Jokios Kastės čia nebuvo! Tur būt, ji šią akimirka čiauška su savo broliu, kuris jų draugui penkias kulkas nugaron suvarė, o gal kokį nors jo sėbrą šildo!..

Pro Rumšelius jie praklampojo laimingai. Bet gal iš alksnynės driokstels šūvis ir karštu krauju nuplaus nuovargį? O gal iš sukniužios pirtelės dalgiu švystels ugnis ir paguldys kaip drėgną rasotą žolę? Neataušsiais draugų pėdsakais sėlino mirtis ir visai nelauktai, užkopus į kalną, plykstelėjo šviesūs langai, pasiiejo daina, nerūpestingos armonikos garsai.

Toli aplinkui nė švieselė nemirksėjo, ir žiburiuoją langai buvo tikras stebuklas — sakytum visos dangaus žaigždės sukrito į trobą. Taip bent pasirodė Justinui, kuris visa kelią ilgėjosi žvaigždžių.

Jurzdikas nekvaršino galvos žvaigždėmis.

— Vestuvės, kad tave šimts! — pralinksėjo, uos-

tydamas orą. — Ir pamiršk tu man, kad Aldona Puškoriūtė už pradinės mokytojo teka! Kaip šeštas vanduo nuo kisieliaus ji man giminė! Ką sakysi?

Guvus draugo balsas išblaškė žvaigždžių kerus. Vestuvės ir Jurzdiko giminės Justino neviliojo. Mintyse paskačiavo, kiek iki miestelio likę.

— Kad Aldonos vestuvėse čierkos neišmesčiau — to dar svietas negirdėjo! — džiugiai tratėjo Jurzdikas, žolės kuokštu trindamas išpurvintą batą. — Žarna žarna ryja — taip valgyt norisi!

Justinas žinojo, kad ne alkis stumia Jurzdiką į žiburiuojančią trobą, bet nelemtas troškulys. Už gėrimą ne kartą ji baudė.

Siuvėjų Reikalais

TORONTO. — Yra keletas svarbių reikalų, kuriuos kiekvienas suknelių siuvėjas turėtų žinoti. Tad manau, kad bus gerai apie tai pakalbėti per spaudą.

Kaip jums yra žinoma, kas trys metai International Ladies Garment Unija turi savo konvenciją. Tokia konvencija pripuola šiais metais. Ji įvyks Floridoj, gegužės mėnesį. Sulig konstitucija, kiekvienas unijos lokalas siunčia savo delegatus. Mūsų lokalas taipgi turės pasiųsti.

Tuom pačiu laiku, kada yra ruošiamasi konvencijai, perrenkama ir lokalo administracija. Toronto lokalas jau turėjo nominacijas į Suvienytą Tarybą ir Pildantįjį Komitetą. Rinkimai įvyks šį mėnesį. Rinkimai yra svarbus įvykis kiekvienoje organizacijoje, o ypatingai unijoje, nees nuo išrinktų pareigūnų daug priklauso jos narių reikalų tvarkymas. Už tai labai svarbu išrinkti žmones, kurie sugebėtų ir turėtų pasiryžimą darbuotis dėl narių labo.

Patys svarbiausi unijos pareigūnai yra nuolatiniai, apmokami viršininiai. Pavyzdžiui, taip vadinamas menedžeris ir biznio agentai. Praėjusiais metais, kaip ir pirmesniais, mūsų lokalo menedžerium buvo Joe Mack, o biznio agentais — Leo Ura

— Leitenantas nepaglostys mūsų, — nenusileido.

— Na, ką jis gali sakyti? Užkąsim, sudrungsime ir su-diev!

— O jei miškiniai užklups? Ką tu žinai, kokie čia žmonės...

— Taip ir sakyk, kad pakinkliai dreba! — pataikė Jurzdikas į skaudžią vietą. Nieko Justinas taip nebijojo, kaip įtarinėjimų, jog jis, iš miesto atvykęs komjaunuolis, bijo pavoja.

— Na, žiūrėk, vieną stikluoką, ne daugiau, — sutiko lyg geruoju palenktas.

— Su manim, brole, nepraplusi, mano ginklas neužrūdijęs! — tekstelėjo draugui per petį Jurzdikas, sukdamas į atlapą kiemą.

(Bus daugiau)

rinti savo padėti. Tiesa, gali būti nelengva tai padaryti, bet su naujais, nepatyrusiais mums gali būti dar sunkiau.

Tad nepamirškite. Kada bus rinkimai, visi dalyvaukite ir atiduokite balsus už jau minėtus asmenis.

A. Ylienė

Keletas Faktų Apie Londoną

Londonas, vadinamas Kanados vartais į vakarus, yra 102,000 gyventojų miestas. Su priemiesčiais priskaitoma iki 170,000. Paskutiniai keletais metais Londonas daug pakilo industriniai ir gyventojų skaičiumi. Statybai leidimų 1958 metais buvo išduota sumoje \$3,217,456. Namai statomi į visas puses, bet daugiausia į rytus ir žiemius. Dabar, pravedus 401 kelią, pradeda skverbtis į pietus, kaip industriniai, taip ir gyvenamųjų namų pastatai.

Šis miestas pasižymi šva-

ros atžvilgiu kiek geriau negu kiti Kanados miestai. Pastaciaus "Panshaw" užtvanką (9 mylios nuo Londono), pasidarė švarus ežeras, kuriame vasaros laiku maudosi tūkstančiais kaip Londono, taip ir iš kitur atvykę vasarotojai.

Lietuvių skaičiumi Londonas nėra turtingas. Čia iš seniau apsigyvenusių lietuvių labai maža. Tik po karo atvykusių kiek daugiau.

Londono apylinkėse randasi daugiausia pienujų gyvulių ūkių, kaip ir javų ūkių. Kur lengvesnės žemės, yra ir tabaką auginančių ūkininkų.

Londonas labai lengva pasiekti iš rytų, vakarų ir žiemnių, nes vos tik 120 mylių nuo Toronto, 120 mylių nuo Detroito ir Windsor, 120 mylių nuo Niagara Falls ir kitų vietų.

Pora metų atgal buvo pastatytas puikus 4 aukštų "marketas", o dabar statomas 17 milijonų dolerių "Wellington Square", į kurį įeis ir Eaton krautuvė.

Iš Londono, Ont.

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

BEAVER

SHELL SERVICE STATION

Ir Užkandžių Baras

Hway 11, R. R. 3,

Orilla N., Ont.

Prašome sustoti dėl geso ir užkandžių

Savininkai S. S. Zostautai

Telefonas: FA. 4-6831

Iš Toronto Lietuvių Moterų Klubo Veikimo

TORONTO. — Vasario 4 dieną įvyko Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas, kuris, nežinodami, kad buvo vidury savaitės, buvo gana skaitlingas ir labai konstruktyvus. Daugelis narių pasimokėjo duokles, o kas svarbiausia, tai kad net 4 naujos prisirašė. O už vis svarbiausia, tai tas, kad jaunėnės, čiagimės įdomiausi Klubo veikimu.

Šiame susirinkime dalyvavusi Mrs. B. Patrick (buvusi Zykiūtė) iškėlė klausimą, kad būtų stengiamasi sujudinti jaunesniąją kartą. Kadangi Sūnų ir Dukterų Draugijoj yra nemažai čia gimusių, ar nebūtų gerai turėti angliškai kalbančių klubą. Matote, daugelis lietuvių moterų bei vyrų yra vedę su kitataučiais, tai lietuvių kalba sudaro kliūčių.

Mrs. Patrick yra čiagimė lietuvaite, tai jos pasiūlymas buvo vienbalsiai užgirtas ir pasizadėta padėti įgyvendinti sumanymą.

Perrenkant valdybą, visos narės išreiškė pasitenkinimą senąja valdyba ir prašė pasilikti šiemetams. Tokiu būdu, valdyba turėjo sutikti pasilikti savo pareigose. Valdybą sudaro: Pirmininkė — M. Paužienė, prot. raštininkė — B. Janauskienė, finansų raštininkė — A. Poškienė, izdininkė — A. Ylienė.

Į parengimų komisiją išrinktos šios draugės: F. Kilikevičienė, M. Daugėlienė, Rukienė, Zykvienė, B. Patrick, Venskuvienė ir Krein.

Klubas ruošiasi gražiai apvaikšioti tarptautinę moterų dieną kovo 8. Tas įvyks sekmadienį, kovo 8, 160 Claremont St., 3 valandą po pietų. Bus įdomi programa. Šoks jaunos šokikės, deklamuos eiles. Taipgi tikimasi turėti torontiečių mylimą komiką. Bus lietuviškos filmos. Po to parengimų komisija pavaišins svečius kava

Suomių Choras Finlandija

Kviečia Lietuvius į Jų Ruošiamą

Kabareto Vakara

Penktadienį, Vasario 13 d.

Suomių Salėj, 957 Broadview Ave., Toronto

Tai bus gražus pasilinksminimui vakaras. Pragramą įdys lietuviams gerai žinomas choras Finlandija. Užkandžiai ir gėrimai pasivaišinimui.

Prašome skaitlingai dalyvauti

Pradžią 8.30 v. v.

Rengėjai

Iš SDD Pirmos Kuopos Susirinkimo

TORONTO. — Vasario 1 dieną atsibuvo Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos susirinkimas. Susirinkime dalyvavo ne visai mažas skaičius narių. Komiteto raportuose nebuvo nieko naujo. Bet salės gospadoriaus raportas buvo įdomus. Šiuo mėnesį pajamos buvo nei kiek nemažesnės už gruodžio mėnesio. Išdas auga, salės skolos mažėja. Puiku. Aplo-dimentai.

Ligonių tik vienas užsimaldavo — K. Kamičaitis. P. Pleskus turėjo operaciją, bet jau pasveikęs.

Centro Komiteto sekretorius pranešė, kad 1958 metais mirė 5 draugijos nariai. Draugijos kapitalas pakilo keliais šimtais dolerių.

Skaitytas laiškas iš Centro, kuriame siūloma kuopom apdiskusuoti savaitinės pa-

ir užkandžiais.

Taipgi, kaip matote, bus įdomus parengimas. Visi kviečiami nepraleisti šios progos. Ypač Klubo narės. Ne tik pačios dalyvaukit, bet ir atsiveskit savo drauges.

A. Ylienė
Klubo Koresp.

šalpos pakėlimą nuo 6 iki 18 dolerių. Taip pat pomirtinį išmokėjimą. Nariai, apdiskusavę Centro patiektą planą, nutarė šaukti specialų visų narių susirinkimą kovo 1 dieną. Kadangi tas klausimas lygiai liečia visus draugijos narius ir visų skyrių, todėl mes visi turime dalyvauti ir pasisakyti, ar mes sutinkame, kad būtų pašalpa pakelta ir kiek. Kada bus kuopų atstovų si važiavimas, mūsų rinkti atstovai turės žinoti savo kuopos nusistatymą.

Pašalpa verčia kelti tas faktas, kad dabar dolerio vertė labai nupuolus. Reikia reformų.

Kuopos Koresp.

P. S. Gal bus įdomu draugijos nariams žinoti apie buvusius draugijos narius brolius Joną ir Stasį Tamašauskus. Stasys, kaip žinia, išvažiavo iš Detroito į Lietuvą prieš antrąjį pasaulinį karą, o Jonas iš Toronto kiek anksčiau.

Stasys rašo šių žodžių rašėjui ir, tarp kita ko, sako: "Brolis Jonas mirė keli me-

tai atgal, o aš nusėnęs, dirbti į kolūkių neinu, o žmona ir sūnus dirba kolūkyje. Mūsų kolūkis yra ne per daug didelis, apie tūkstantis hektarų, bet vadovybė nebloga. Tai ir kolūkis stovi neblogai. Dabar mūsų kolūkis turi nusipirkti du traktorius su visu inventorium ir kuliama mašina. Prašau pasveikinti Povilą Žižį. Prašau prisiųsti antrašą Petraitienės. Norėčiau žinoti, koks dabartiniu metu atlyginimas fabrikuose į dieną".

Pora kandžių per 12 mėnesių gali suėsti 100 svarų vilnonių audinių, jei būtų tinkamos joms gyvenimo sąlygos.

TORONTO. — Radioaktyvumas Kanadoje nuolatos auga. Pavyzdžiui, pieno radioaktyvumas per pastaruosius tris metus padidėjo per pusę.

Strontijaus 90 dalelių padidėjo 5 kartus.

Nors radioaktyvumas dar nepavojingas, bet jeigu bandymai tešis, tai gali su laiku pasiekti pavojingą tašką.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

344 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisoma, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1745

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Eritalko akiniu.
470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924